The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, APRIL 15, 1964.

LATVIJA AMERIKĀ

31. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 15. APRĪLĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001

Nujorkas redakcijas vaditājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.

Čikāgas redakcijas vaditājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālruņi: JI 2-2324, BR 8-8681.

1, 3, 4, 6, 8

MIRIS GLEZNOTĀJS JĀNIS TIDEMANIS

Aizvadītās svētdienas rīta stundā Toronto noslēgušās lielā latviešu mākslinieka dzīves gaitas — stājusies pēkšņi iemūžinātāja Jāņa Tidemaņa.

Nelaikā mira 67 gadu vecumā. Pēdējos četros mēnešos Tidemanis pavadīja slimu gultā. Sestdienas vakarā mākslinieka stāvoklis strauji pasliktinājās.

J. Tidemani pēdējā gaitā uz slimnīcu, kur, nenākot pie samaņas, bez sāpēm viņš aizgāja mūžīgā mierā.

Trešdien, plkst. 8 vakarā māc. A. Lūsis Rosar bērnu namā notuvēja piemiņas dievkalpojumu, un ceturtdien, plkst. 2 p. p. pēdējā gaitā izvadīs pēdējā gaitā uz Jorkas kapsētas latviešu nodalījumu.

Jānis Tīdemanis †

VĒL VISS NAV IZTENOTS

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBAI PIECI DARBA GADI

Latviešu kreditsabiedrība, jeb kā mēs reizēm to dēvējam, Latviešu Banka nodibināta 1959. gadā un attīstījās ļoti strauji, pateicoties mūsu pašu lielai atsaucībai un bankas vadības krietnajam darbam. Kreditsabiedrība nodibinājās ar nokavēšanos, bet tā bija gaidīta. Ja salīdzina kreditsabiedrības darbu ar dažām organizācijām, kurās valdes sēdes notiek četras vai piecas reizes gadā, tad kreditsabiedrībā ielikts tik daudz darba, cik daudz varētu tikt ieguldīts caurmēra organizācijā, tai sasniedzot 25. gada dienu. Šī darba rezultātā kreditsabiedrība piecos gados izaugusi no nekā līdz bankai ar gandrīz 1.000.000 dol. apgrozījumu.

Bet vai viss tas bija vajadzīgs? Vai nevarēja palikt tāpat kā iepriekš, kad mēs katrs savus ietaupījumus aiznesām uz tuvāko kanadiešu banku, un kreditējāmies tur, kur varējām vieglāk naudu dabūt? Atbildi te dod pati dzīve. Toreiz, kad beidzās II pasaules kara cīņu trokšņi, mēs zinājām, ka mūsu cīņa nav galā. Mēs zinājām arī, ka nav beigusies brīvās pasaules cīņa par tautu un cilvēku tiesībām. Brīvā pasaule nav organizēta sīvā cīņā pret tiranniju, un neviens šobrīd nevar pateikt, kad varētu notikt pagrieziens cīņā, kas dotu iespēju apspiestām tautām atbrīvoties. Mēs nevaram šo cīņu turpināt vieni. Mēs nevaram arī sēdēt un gaidīt savu liktenīgo stundu. Mums jāturpina dzīvot un strādāt kā tautai, neatkarīgi no tā, kur mēs esam un kādos apstākļos dzīvojam.

(Noslēgums 8. lpp.)

AR VIŅA MUTI RUNĀ KREMLIS

Ļoti asā, pret Rietumiem vērstā runā Austrumvācijas komunistu partijas vaditājs Ulbrichts prasīja Rietumu okupācijas spēku izvākšanu no Rietumberlīnes.

Runā Ulbrichts uzsvēra, ka pēdējā laika notikumi skaidri pierāda, cik nepieciešami esot parakstīt miera līgumu abu Vāciju starpā. Lai to pilnīgi īstenotu, esot jāizbeidz okupācijas klātiene Rietumberlīnē. Par sarkanarmiju Austrumvācijā Ulbrichts, protams, nerunāja.

Vai Ulbrichta runa būtu jāuzskata kā Austrumvācijas dāvana Chruščevam viņa septiņdesmitā dzimumdienā? Šai dienā Maskavā personīgi ieradīsies vismaz sešu Padomju Savienības satelītvalstu komunistu partiju vadītāji un ministru prezidenti, lai apliecinātu savu padevību Kremļa kungam. Chruščeva dzimumdienas svinību laikā viņa sateliti arī uzklausīs, kas tālāk darāms disputā ar komunistu Ķīnu. Savas nesenās vizītes laikā Budapeštā, starp citu, Chruščevs pareģoja, ka Pekingas mēģinājums pārņemt pasaules komūnisma vadību piedzīvos apkaunojošu galu.

Rietumu diplomātiskie novērotāji Eiropā Ulbrichta runu vērtē ļoti nopietni, jo ar Ulbrichta muti patiesībā runā Kremlis.

Kopš Kubas krīzes mazināšanās 1962. gada rudenī Berlīnes saspīlējuma paisums likās krities. Komūnisti pat pavēra spraugas savā bēdīgi slavenā Kauna mūrī.

Cik var spriest no skopiem komūnistu diplomātu izteicieniem, spiediens pret Rietumberlīni, var tikt atsākts jau vistuvākā nākotnē un šī spiediena noliūks būtu traucēt Sav. Valstu atomplānu akceptēšanu Ziemeļatlantijas organizācijā.

VAI ANGLIJA VĒLĒS RUDENI

Anglijas konservātīvo partija piedzīvoja nepatīkamu pārsteigumu pagājušās nedēļas Londonas apriņķa padomes vēlēšanās, kur pārliecinošu uzvaru atzīmēja lēboristi.

Māņticībai politikā ir liels spēks un vēlēšanu rezultāti radīja pamatus baumām, ka līdzšinējo likteņi konservātīvie var piedzīvot arī vispārējās vēlēšanās.

Konservātīvo partijā, kur pašreiz manāma šķelšanās kā dažādos iekšpolitikas tā arī ārpolitikas jautājumos, domas dalās arī par vēlēšanu datumu. Grupa deputātu izsaka tās noturēt jau vasaras sākumā — jūnijā. Viņu arguments ir, ka vēlēšanas atliekot uz rudeni iedzīvotājiem varētu rasties iespaids, ka valdība cenšas noturēties līdz pēdējam, drudžaini lāpot iekšējās nesaskaņas.

Konservātīvo partija Hjūma vadībā piedzīvojusi noteiktu augšupeju, salīdzinot ar Mekmillena ēras pēdējo periodu. Mekmillenam aizejot Anglijas politiskā prese gandrīz vienbalsīgi pareģoja, ka ar sēru Daglasu Hjūmu pie stūres konservātīvo valdīšanai pienācis gals.

Oktobra vēlēšanu iznākumu ļoti iespaidos tieši daži nākamie mēneši — ko konservātīvie spēs panākt starptautiskā un pašu mājas politikā.

Domā, ka ministru prezidents sērs Hjūms izšķiršoties par vispārējām vēlēšanām oktobra pirmajā pusē, iespējams, 8. oktobrī. Oktobrī paies tieši pieci gadi kopš Harolda Mekmillena vēlēšanu uzvaras, līdz ar to pieci gadi, kamēr Anglijas likteņu noteikšana atradusies konservātīvo rokās.

Mekmillens, kas lika pamatus visilgākai Anglijas pēckara valdībai, no politiskās skatuves ir aizgājis. Mekmillena amatu mantoja sērs Hjūms.

Protams, ka ar vēlēšanu plāniem nenodarbojas tikai konservātīvie. Strādnieku partija pilnīgi savas kartis vēl nav atklājusi, bet norāda, ka visas aptaujas liecina par viņu pārliecinošu uzvaru. Gala vārdu teiks vēlētāji. Kāda būs viņu izvēle rudenī, to ikviens pagaidām var tikai zīlēt.

Beļģijas latviešiem jauna vadība

Nelielā Beļģijas latviešu saime martā ievēlēja jaunu Nacionālo komiteju. Komitejā nākamajiem trim gadiem ievēlēja: E. Ozolu, J. Jerumani, A. Pauderu, J. Trizņu, St. Pauderu, J. Jansonu un L. Gugānu. Revīzijas komisijā — L. Paklonu, V. Reini un K. Ziedipu.

Nacionālā komiteja savā pirmajā sēdē amatus sadalīja šādi: priekšsēdis J. Jerumanis, pr-ža vietn. E. Ozols, sekretāre St. Paudere, mantzinis A. Pauders, kultūras un preses daļas vadītājs J. Trizna.

No 170 balss tiesīgiem latviešiem vēlēšanās piedalījās 108.

Aktivizēs informācijas darbu

LNAK paplašinātā valdes sēdē priekšsēdis J. Niedra ziņoja, ka saskaņā ar pēdējās padomes sēdes lēmumu valdības opozicijas līderim Dž. Difenbēkeram nosūtīts iesniegums, aicinot viņu atbalstīt paredzēto Kanadas pensiju likumu. Atsevišķs iesniegums nosūtīts arī pasta ministram saskarā ar žūdu ievadīto akciju pret viņiem naidīgās literatūras izplatīšanu, atgādinot, ka ar Kanadas pasta starpniecību tiek izplatīta arī līdzīga komūnistu literatūra no Padomju Savienības. Tāds pats iesniegums nosūtīts Kanadas tieslietu ministram. Par šiem iesniegumiem informēta arī Baltijas tautu federācija.

Pārrunājot t. s. Kanadas brīvības festivālu, ko no 7. līdz 10. maijam rīko O'Keefe centrā un kur, kā zināms, līdzdalību pieteikuši TLB deju kopa DižDancis un viru koris Viesturs, noskaidrojās, ka šis festivāls uzskatāms par privāta rakstura pasākumu, parallēli tam, ko rīko nesen pie Toronto pilsētas valdes nodibinātais Folk Art Council. Ievērojot, ka brīvības festivāla ideoloģija neatbilst mūsu centieniem, nolēma aicināt DižDancī un Viestura kori savu līdzdalību atsaukt. Folk Art Council, ar ko sadarbojas arī LNAK, paredzējusi sēdi 20. aprīlī, tajā aicinās piedalīties prāva vietnieku T. Kronbergu.

Kanadas divvalodu un divkultūru problēmas risināšanai izveidota franču - angļu komiteja, kas griezusies pie citām etniskām grupām viņu ieskatu noskaidrošanai. Jautājums nesen pārrunāts LNAK kultūras un izglītības nozares sēdē, kas atzinusi, ka tas skar vienīgi angļu un franču attieksmes, un tādēļ latviešu viedoklis šai lietā pagaidām nav nozīmīgs. Kā informēja LNAK priekšsēdis J. Niedra, starplaikā noskaidrots, ka vairākas etniskās grupas tomēr sagatavo savus iesniegumus, tādēļ arī latviešiem derētu to apsvērt, aicinot kultūras un izglītības nozares vad. J. Mežaku sazināties ar Baltijas tautu federāciju, lai izstrādātu kopīgu viedokli.

Plašas un vispusīgas debates izraisīja jautājums par plašāku demonstrāciju rīkošanu nākošā rudenī pie Apvienoto Nāciju nama Nujorkā, ko nesenā DV Kanādas delegātu sapulcē ierosināja O. Ieviņš. Delegātu sapulce to bija atzinusi par vēlamu. Valdes priekšsēdis J. Niedra šo ierosinājumu darījis zināmu Baltijas tautu federācijai Kanadā, kā arī BPLA un ALAs priekšsēdim prof. P. Lejiņam, bet oficiālas atbildes vēl nav saņemtas. Šinī jautājumā izteicās visi sēdes dalībnieki, atzīstot, ka principā ideja noteikti pozitīva, bet izskanēja gan šaubas, vai šīs gads būtu piemērotākais demonstrāciju rīkošanai. Kā zināms, rudenī ASV sāksies prezidenta vēlēšanu kampaņa, kas būs visu notikumu degpunktā. Tāpat arī vispārējā politikā pašreiz nozīmīga loma Pad. Savienības un komūnistu Ķīnas ideoloģiskai cīņai un citām problēmām, tādēļ pašreizējos apstākļos demonstrācijas varētu nedot cerētos rezultātus. Jautājums apsverams ļoti rūpīgi ne tikai sadarbībā ar BPLA un ALA, bet arī ar Igauņu un lietuviešu centrālām organizācijām. Pēc to ieskatu noskaidrošanas pie šī jautājuma varēs vēl atgriezties.

Ziemeļamerikas kultūras fonda sēde paredzēta aprīļa beigās Nujorkā, kur izšķirs šinī gadā paredzētās balvas. Kanadu šajā sēdē pārstāvēs priekšsēdis J. Niedra un referenti Ingrida Vikona, H. Mercs un D. Miezājs.

Kanadas latviešu devums kopīgam kultūras fondam arī šogad būs $ 1000,-.

DV KV priekšsēdis un LNAK padomes priekšsēža vietnieks R. Epneris ziņoja, ka DV nodaļas savos budžetos paredzējušas zināmas summas kultūras fondam, ko paziņos tuvākā nākotnē. 14. jūnija akcijai šogad agrāko pastkaršu vietā izdos piemērotas aploksnes un, tāpat kā iepriekšējā gadā, šī akcija notiks kopīgi ar LNAK. Latviešu literatūras izdevums angļu valodē pašreiz tiek iespiests, un tuvākā laikā to jau varēs nodot lasītājiem. Izdevums aptvers 450 lappuses un maksās $ 6,-. R. Epneŗa ierosinājumu par tautas tērpu skates noorganizēšanu vienojās virzīt caur Baltijas sieviešu federāciju, kur latviešu delegāciju vada L. Krasta.

Kasieris K. Tannis ziņoja, ka šā gada pirmā ceturksnī jau ieņemts $ 1.353,38, bet izdots nedaudz vairāk kā $ 600,-. Izdarītas dažas izmaksas palīdzības darbam. Korporāciju kopa iemaksājusi LNAK $ 60,- no nesenās Kalpaka balles atlikuma un paredzējusi arī 3 proc. iemaksu saskaņā ar LNAK padomes lēmumu, kas ir jauka priekšzīme. Arī Vinipegas baltiešu federācija nodevusi LNAK $ 25,- Latvijas brīvības darbam. Torontietis Evalds Muižnieks nodevis LNAK savu iegādāto Latviešu nama akciju, bet DV Edmontonas nodaļa pievienojusies LNAK ar visiem biedriem.

LNAK pēdējā laikā aizvien biežāk saņem dažādus pieprasījumus pēc informācijas par Latviju, kādēj būtu vēlams pilnīgs un vispārējs bibliografisks pārskats par visiem izdevumiem, kur pieejamas attiecīgās ziņas. Šādu sarakstu aicina sastādīt informācijas noz. vad. G. Brikmanis. Viņš informē, ka pašreiz sagatavošanā ir divi izdevumi saskarā ar 14. jūnija atceri, izmantojot Chruščeva izteicienu: „Mēs jūs apraksim", un faktuš, ka viņš vainīgs pie 32 miljonu cilvēku noslepkavošanas.

Sēdē bez priekšsēža J. Niedras piedalījās padomes prezidija priekšsēža vietnieki R. Epneris un J. Grīslis, prezidija sekretārs K. Šlesers, kultūras un izglītības noz. vad. J. Mežaks, informācijas noz. vad. G. Brikmanis, rev. kom. loc. J. Rolavs un valdes locekļi: V. Toma, A. Rāviņš, K. Tannis, V. Uiska un J. Grodnis.

R. N.

Baltijas tautu sieviešu padomes sanāksmē Toronto. 1. rindā: Luitsalu, Herma, Krasta. 2. r.: Kuhi, Kairys, Medne un Sungaila. Foto JAK

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī plkst. 19.00 — Maijas Gruzītes gleznu izstādes atklāšana DV namā 123 Huron ielā.

17. aprīlī plkst. 19,30 — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā — 245 College St.

18. aprīlī plkst. 12,00 — basketbola sacīkstes. Selonijas kausa izcīņa: Nujorkas Rakte — Toronto DV. Jaunatnes basketbols — Jarvis Collegiate sporta hallē, 495 Jarvis St.

18. aprīlī, plkst. 17,00 — Latviešu seno kāzu parašu uzvedums Northern Secondary School, 851 Mt. Pleasant Rd. (Z. no Eglinton).

18. aprīlī, plkst. 20,00 — DV dienu lielā balle — Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums pl. 15 Sv. Andreja b-cā, Carlton & Jarvis.

19. aprīlī — plkst. 5,30 DV dienu biedru vakars DV namā. Iepriekšējā pieteikšanās LA birojā EM 8-0792.

LATVIJA

31. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 15. APRĪLĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neiztietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM dāvanu saiņus ar DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Tel. 368-0792.

Stokholmā sākusies spiega Vennerstrēma prāva

Martā beidzās 8 mēnešus gaŗā kas detalizēta trīs punktos, sa- iepriekšējā izmeklēšana par no- skaņojoties ar attiecīgiem para- ziegumiem, ko Pad. Savienības grafiem sodu likumos. Katrs labā. pastrādājis lielākais node punkts atsevišķi paredz mūža vējs Zviedrijas vēsturē — lidotā- spaidu darbus, un nav šaubu, ka ju pulkvedis Stīgs Vennerstrēms šo sodu Vennerstrēms arī sa- Tūliņ pēc Lieldienām prokurors ņems, kaut gan Zviedrijas prak- iesniedza apsūdzību Stokholmas sē mūža spaidu darbi vai cie- pilsētas tiesai, un prāva aiz slēg- tums nozīmē tikai 12 vai 13 ga- tām durvīm sākās 9. aprīlī. Iz- dus. meklēšanas materiāli aptver sē Visi izmeklēšanas materiāli un jumu ar kadām 3500 lappusēm prāvas gaita uz vairaklem gadu bet apsūdzība formulēta dažās desmitiem paliks sabiedrībai ap- lappusēs. Vennerstrēms apsū- slēpta. Taču prokurora apsūdzī- dzēts „rupjā spiegošanā un die- bā minēta summa, kas jāatmak- nesta pienākumu nelevērošanā" sā „kronim" resp. ko nodevējs saņēmis kā algu no saviem dar- ba devējiem Maskavā. Tādā sa- karā minētas 600.000 kronas. Tas nozīmē, ka katru gadu Venner- strēms no Pad. Savienības saņē- mis vismaz 40.000 kronas, kas ir vairāk nekā viņa pulkveža alga Zviedrijas armijas aktīvā die- nestā.

Vennerstrēma prāva ilgs dažas nedēļas, bet jau tagad plāno no- tiesātajam izbūvēt cietumā īpa- šu celli, lai nodrošinātos pret visiem iespējamiem pārsteigu- miem.

Skr.

Padomju Savienības komūnistu partijas jaunās programmas iztirzājumi

THE USSR AND THE FUTURE rediģējis L. Šapiro, 324 lpp. cena — $ 2.75.

Frederick A. Praeger (Kanadā - Burns & McEachern Ldt.) izd.

Šinī grāmatā sakopoti 16 re- dzamāko „sovjetologu" apcerēju- mi par dažādiem Pad. Savien- bas komūnistu partijas jaunās programmas posmiem. Tos re- diģējis Londonas tautsaimniecī- bas augstskolas mācības spēks L. Šapīro. Sakarā ar to šī grā- mata ir visai vērtīgs Pad. Savie- nības komūnistu partijas 22. kongresā pieņemtās programmas iztirzājums. Kopš 1919. g., kad lielā steigā komūnistu partija pieņēma savu pirmo programmu, bija jāpaiet 42 gadiem, ka- mēr komūnisti beidzot sastādīja un publicēja jauno programmu, kas visā visumā neko daudz jau- nu nesniedz, bet tomēr visai in- teresanti ir šo redzamo lietpra- tēju sīkie komentāri, kuŗi vairāk nekā viss cits pierāda, ka ko- mūnistu partija nav nekas cits, kā „oportūnistisku politisku gangsteŗu organizācija", kas draud paķlaut sev visu pasauli, un šos draudus savā programmā ir nepārprotami izteikusi. Mine- tajā jaunajā programmā, visai maz, ja tas vajadzīgs viņu mēr- ķu sasniegšanai, rēķinoties ar daudzinātajiem „marksisma - ļeņinisma principiem" . . . programma skaidri mums pasa- ka to, ko daudzi privātā pasaulē vēl neņem nopietni . . .

AKL

FIGARO AR UN BEZ GRAFIKAS

MODERNAS FRIZŪRAS RĪGAS FRIZETAVĀS NETAISA

Arī krievu komūnistiskā reži- mā sievietes vēlas būt skaistākas, modernākas — mazāiet sekot brīvās pasaules modēm gan ap- gērbā, gan matu sakārtojumā utt., sevišķi tādēļ, ka okupantu augstāko šķiru sievietes šajā virzienā var atļautiēs un arī at- ļaujas gandrīz visu, kas modēs aktuāls Rietumos. Šajā ziņā re- žīms ir bijis spiests padoties, un tādā kārtā kā krievu, tā okupēto Baltijas valstu pilsē- tās notikušas modes skates, de- ju konkursi

Tagad Rīgā ir notikusi pirmā friziera sacensības skate sievie- šu un vīriešu frizūru veidošanā. Sacensībā piedalījušies Rīgas, Tallinas, Viļņas un Minskas frizieŗi un frizieres. Sievietes matu sagārtojumam dotas du- vas stundas, bet vīriešu — vie- na. Pat sieviešu frizieŗu darbu Cīņa raksta: „Daudzo skatītāju acu priekšā notika pārvērtības, prasmīgo meistaru rokas izvet- doja savdabīgus matu sakārto- jumus, tādus, kas apaļu seju padarija garenāku, asākus vaibs- tus — maigākus, kas prata it kā iegleznot sejā ir šķelmību, ir nopietnību. Meistaru darbu vēr- tēja skatītāji ar aplausiem."

Bet izrādās, ka arī šī skate ir tikai skate, un ka darba sie- vietes modernas frizūras uz komūnistiskā ceļa var labākajā gadījumā dabūt „pa tumšo", ja brīvajā laikā kāds figaro uz- drošinās strādāt privāti. Par to Cīņā teikts: „Bet vai jūs varētu kaut ko tādu veidot arī rīt fri- zētavā?" — „Protams, varētu. bet to mēs nedarīsim. Tad mēs savus uzdevumus veiktu tikai par dažiem procentiem. Mums taču jāizveido četras līdz pie- cas frizūras stundā . . .

Grafika un plāni neatļauj sie- vietēm gūt modernus matu sa- kārtojumus. „Diemžēl, pagai- dām meistari savu prasmi var rādīt tikai konkursos un skates. Bet vai te nav vainīgi republi- kas sadzīves pakalpojumu vadī- tāji, neizvirzot meistarus, kas šādas frizūras veidotu, un na- nosakot šim darbam arī attiecī- gu samaksu?"

Tā skumīgi jautā Cīņas žurnā- liste A. Klinkāne, kas jau agrā- kajos rakstos ir iestājusies par sieviešu kultūrālāku gērbšanos, prasījusi labākus un gaumīgākus audumus un skaistākus apstāk- ļus mājās.

Šajā skatē otro vietu ieguvusi Rīgas friziere Kasparova, kuŗa darbā piederot frizieŗu zemāka- jai kategorijai. Pirmo vietu gu- vusi friziere Tennuse no Talli- nas.

Cīņas rakstā norādīts, ka arī vīriešu frizieŗi nevar atļauties darbā veselu stundu veltīt vie- nai galvai, jo grafika to neat- ļauj. Tādu iespēju nēsot otrās vietas ieguvējam rīdziniekam Grīnvaldam un 4. vietas ieguvējam Budinam. Vīriešu sacensī- bā pirmo vietu ieguvis Viļņas frizieris Rautmanis, bet trešo vietu — minskietis Sapožņikovs.

Klinkāne rakstu nobeidz ar cerību čukstu, ka cerot uz pār- kārtojumiem, lai Rīgas frizieŗi savu prasmi varētu parādīt fri- zētavās.

Oskars Dankers

Lai vēsture spriež tiesu

ATMIŅAS PAR VĀCU OKUPĀCIJAS LAIKU LATVIJĀ

14. turpinājums

Lai man atļauts šinī vietā vēlreiz izteikt paldies Jānim Niedram par spīdoši veikto izlūkošanu un istu kareiviska sniegumu. Pēc tam es aizbraucu uz Valmieru pie apgabala ko- misāra Hansena un lūdzu to apgādāt dzelzceļa ešalonu Vidze- mes bēgļiem, lai tie ātrāki nokļūtu uz Rīgu un tālāk uz Liepā- ju.

Hansens man atbildēja, ka viņam esot 3000 govis un viņš nezinot, kā tās nosūtīt no šejienes, kur tad nu vēl dabūt ešā- lonu latviešu bēgļiem.

Tie vāciešu, kas bija saglabājuši spējas patstāvīgi domāt un notikumus vērot, saprata, ka Hitlera sāktais karš beigsies ar vācu sakāvi visās frontēs.

Ienaidnieka loks ap Rīgu savilkās arvien ciešāk. Pašpārval- de Rīgā darbojās līdz 1944. gada 27. septembrim. Tad ģene- rāldirektori devās Liepājas virzienā. Daži ģenerāldirektori un es pats pavadījām dažas dienas manās lauku mājās pie Durbes ezera. 8. oktobrī es atstāju Liepāju, lai Berlinē no- skaidrotu vācu militāros plānus cīņā pret mūsu tēvzemē ie- brukušo sarkanarmiju.

III

Latviešu leģiona formēšana notika tanī laikā, kad Vācijas un Pad. Savienības miljonu armijas stāvēja pozicijās viena pret otru un cīnījās plašos Krievijas laukos, sākot no Leņin- gradas līdz Kaukazam. Mūsu Leģiona organizētāji bija vācu militāristi.

Leģiona tapšana iekrita laikā, kad vācu savtīgums un vel- nišķīgi ekspansijas plāni sastapās un krustojās ar latvisku godīgumu un tēvzemes mīlestību. Vāciem savu pretlikumīgo rīcību nācās segt ar slepenības plīvuru un patiesības vietā lietot nepatiesību. Mūsu leģions pēc vācu versijas saucās Latviešu SS brīvprātīgo Leģions (Lettische SS Freiwilligen Legion).

Šeit jāceļ visstingrākais protests pret divām falsifikācijām. Vācu SS bija politiskais karaspēks, kam bija pienākums pildīt Hitlera vadības dotos politiska rakstura rīkojumus un pavēles. Latviešu Leģions turpretim nekad nav nedz saņēmis, nedz pildījis līdzīgus rīkojumus. Mūsu Leģions bija īsta ar- mijas ierindas daļa, kuŗa no formēšanas dienas līdz vācu armijas kapitulācijai atradās pozicijās aci pret aci ar ienaid- nieku un cīnījās frontes kaujas laukos, sākot no Leņingradas līdz Kurzemes cietoksnim.

Otra nepatiesība, kas ieviesta mūsu Leģiona nosaukumā ir vārds „brīvprātīgo". Mūsu Leģions nepastāvēja no brīv- prātīgiem, bet gan no spaidu kārtā mobilizētiem ar pavēli, ko devis ģenerālkomisārs Drekslers un ģen. Jekelns.

Acīmredzot SS un policijas ģenerālis Šrēders bijis labi in- formēts par slepeno pavēli, kā okupētās zemēs jāformē jau- nas karaspēka daļas, un aicinājums pie viņa uz sarunām par latviešu divīzijas formēšanu ir jāieskata par pirmo mēģi- nājumu šo slepeno uzdevumu īstenot.

Visi mobilizācijas plāni un darbība bija iepriekš paredzēti un šīki izstrādāti Berlinē. Ģenerālkomisārs Drekslers bija partijas vīrs, un viņš deva mobilizācijas pavēli. Pēc doku- mentiem spriežot, iesaukšana noritēja sekojošā kārtā: Him- lers pilnvaroja savas galvenās pārvaldes priekšnieku ģene- rālleitnantu Gotfrīdu Bergeru un viņam uzdeva rūpēties oku- pētās zemēs par vervēšanu, iesaukšanu, komplektēšanu un karaspēka papildinājumu.

Bergers izrandzīja par savu vietnieku un augstāko SS un policijas priekšnieku ģen.-leitnantu Jekelnu (Latvijā—Rīgā). Bez tam Bergers atsūtīja Rīgā speciālu mobilizācijas daļas vadītāju Hierthesu.

Divaina un neizprotama divkosība valdīja vācu vadībā. Latvijas pašpārvalde iesniedza ģenerālkomisāram memoran- du ar lūgumu atļaut uzstādīt armiju 100.000 vīru stiprumā, lai varētu aizsargāt mūsu dzimtenes robežas. Atbilde bija no- raidīga un mūsu iesniegumu sauca par „bīstamu". Turpretim vācu karaspēku vienību sarakstā jau sen bija minēts, ka viņi no Latvijas grib dabūt diviziju un brigādi. Kā jau agrāk minēju, pirmos soļus šinī ziņā spēra ģen. Šrēders.

1943. g. agrā pavasarī ģen. Šrēders ataicināja pie sevis pulkv. Veisu, pulkv. Osi un mani. Ģenerālis griezās pie mums un teica: Mani kungi, man jums jāziņo, ka Lietuvā jau iesaukti 30.000 vīri." Un griezdamies pie manis, turpināja: „Vai jūs, ģenerāļa kungs, nevarat fīreram uz dzimšanas die- nu uzdāvināt vienu latviešu diviziju?"

Šeit es pirmo reizi dzirdēju, ka vācu iestādes ieinteresē- tas latviešu divizijā. Es ģenerālim atbildēju: „Pēc Latvijas likumiem man nav tiesības izsludināt mobilizāciju un iesaukt virus zem ieročiem." Tad ģen. Šrēders teica: „Nu, kas tur kara laikā meklēs likumību; kas darīts, padarīts."

Es atbildēju: „Nē, ģenerāļa kungs, ko tagad dara, par to vajag mācēt atbildēt." — Ar to mūsu saruna beidzās. un mēs atvadījāmies no Šrēdera.

No Šrēdera palaistā pirmā izmēģinājuma balona nekas ne- iznāca. Tad citi Rīgā esošie vācu priekšnieki sāka aicināt uz pārrunām citus latviešu darbiniekus, lai pārrunātu divī- zijas un brigādes formēšanas lietu. Vāciešiem negribēja atklāti- bai rādīt, ka viņi okupētā zemē izdara mobilizāciju un iesauc vietējos iedzīvotājus, lai no tiem formētu jaunas karaspēka daļas. Viņš šo darbu gribēja uzvelt latviešiem un apgalvoja, ka tā ir mūsu pašu lieta, tādēļ viņi aicināja personas no dažādām latviešu iestādēm, lai tad ar tām pārrunātu latviešu leģiona formēšanu. Pie sevis aicināja ģen. Jekelns, generāl- komisārs Drekslers, viņa vietnieks Simms; atkārtoti aici- nāja arī Šrēders. Parasti pēc apspriedes vācieši izteica no- žēlas, ka sarunās nav novedušas ne pie kāda rezultāta. Aici- nāja arī Latvijas sporta un fiziskās audzināšanas vadītāju Plūmi, lai viņš pamudinātu studentus un sportistus brīv- prātīgi iestāties Latviešu leģionā.

Kad Jekelns redzēja, ka no sarunām nekas neiznāk, jo neviens no latviešu pārstāvjiem neuzņēmās ne mobilizēt, nedz formēt jaunas karaspēka daļas, tad viņš — Jekelns — spēra izšķirīgu soli un svešā zemē rīkojās patvarīgi, it kā būtu sa- vās mājās. Viņš 1943. g. februāŗa sākumā izsludināja mo- bilizāciju un pavēlēja iesaukt 1919.—1925. gada gājumus. Stei- dzami izsauca no Berlines iesaukšanas komisijas, un mobi- lizācija ritēja pilnā gaitā. Jo kas gan varētu Vāciju saukt pie atbildības par pastrādātiem vāŗas darbiem okupētajā Latvijā un par starptautiko likumu ignorēšanu!

Mobilizācijas daļas priekšnieks pulkv. Hierthes no iesauk- tiem saformēja policijas bataljonus. No agrāk saformētiem policijas bataljoniem daži jau stāvēja frontē pie Leņingra- das, citi bija izkaisīti gar visu krievu fronti.

Jekelna slepenajā ziņojumā priekšniecībai 1943. g. 19. febr. minēts:

Starp karaspēka virspavēlnieku Ostland, gauleitera Sau- kela pilnvaroto un mani valda vislabākā saskaņa. Pēc dažām dienām sāksies iesaukšana ar jauktām komisijām 1919. — 1925. gada gājumiem. Īsti derīgie vīri nāks Leģionā, mazāk derīgos saņems karaspēka virspavēlnieks kā karaspēka iz- palīgus Ziemeļu armijas grupā, darbam derīgie tiek piedalīti gauleiteram Saukelam. Es ceru, ka latviešu, resp. lietuviešu divīzijas saformēšanu, katrā 15.000 vīru, es paspēšu nobeigt visdrīzākā laikā.

Es esmu lūdzis gruppenfīreru Bergeru nekavējoties izsū- tīt uz šejieni iesaukšanas komisiju priekšsēžus.

Laiks gāja, bija saformēti daudzi policijas bataljoni, bet vāciešiem paredzētās latviešu divīzijas un brigādes nebija.

(Turpinājums sekos)

Ragana

JAUNKANADIEŠU TEĀTRA UZVEDUMS T GALVENĀ LOMĀ

Aprīlī — ik nakti jauna, skais- ta ragana atgriezīsies Centrālās bibliotēkas teātrī.

Arī divi pēcpusdienās viņa rā- dīsies publikai — sestdien, 25., un svētdien, 26. aprīlī, plkst. 2 p. p.

Izrādes sāksies trešdien, 22. aprīlī, plkst. 8 vakarā un turpi- nāsies katru vakaru līdz svētdie- nai, 26. aprīlim, ieskaitot.

Jaunkanadiešu teātris ar prie- ku paziņo, ka pirmā vakara izrā- de trešdien, 22. aprīlī, jau izpirk- ta.

Lugas autors ir somu rakst- nieks Mika Valtari.

Centrālās bibliotēkas teātris College un St. George ielu krus- tojumā ir viens no Toronto inti- mākajiem un akustiski labāka- jiem teātriem.

Liels skaits ki pazīstamu izteikuši vēl Valtari lugu kas ir jau ot ātra uzvedu dums pēgā atceros māti ma) Kresta Jaunkanad sadarbojas darbības ve pavalstniecīl remko, izgli vis, Toronto vens, Dž. K dze, Gordo zīstami sab

Šo komēd Ziemeļamer gana atgrie ra Reina A

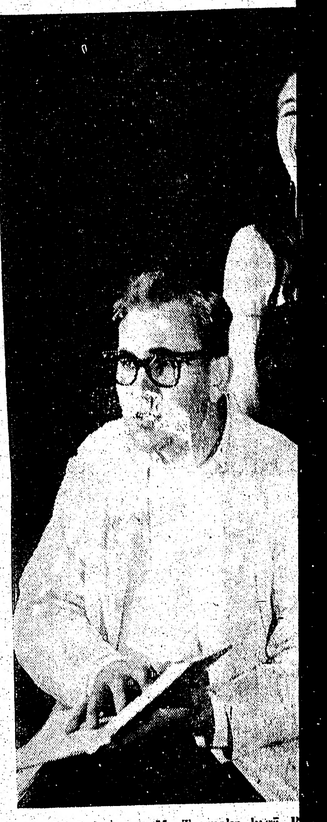

V. Pukats un M. Tresnaka lugā R

(42. turpinājums)

Bangas kundzes attiecības ar me bija kļuvušas vēsas. Tamara Banga bija Elina smagi kļūdās, vilcinādamās nokā cības ar Ronaldu.

— Ja nu tu reiz esi noņēmusies slauc viņu pēc, ne pirms kāzām. Kāda bagu? — Bangas kundze skatījās, kā Eli šā savā istabā lipināja mākslīgās skrop papīri tev kārtībā, ko tu vēl gaidi?

— Tu to, mamm', nesaproti. Tu ne ar psiholoģiju, tāpēc. Tu neesi iedzi dvēselē. Jo ilgāk viņam uz mani jāgaid mani milēs.

Elīna bija nobeigusi greznoties. Uz laikā slimību aizvadīja Ronalds, bija iz bu tērps — gaiši zaļš viegla zīda aud sapnis.

— Kur tu šovakar iesi? — Bangas nāt, — Kad būsi mājās?

Arn. Lūsis

Redziet, kāds cilvēks — kāds Dievs!

16. turpinājums

„Lai aug abi kopā līdz pļaujas laikam; un pļau- jas laikā es sacīšu pļāvējiem: salasiet papriekšu nezāli un sasieniet to kūlīšos, lai to sadedzina; bet kviešus sakrājiet manā šķūnī." (Mateja ev. 13—30.).

Kristus atgādina, ka ceļš uz tikumisko personī- bu nav viegls.

„Ieeita caur šaurajiem vārtiem, jo tie vārti ir plati un tas ceļš ir plats, kas ved uz pazušanu; un daudz ir to, kas pa tiem ieiet. Bet šauri ir tie vārti, un šaurs tas ceļš, kas aizved uz dzīvību; un maz ir to, kas to atrod." „Ne ikkatrs, kas uz mani saka: Kungs, Kungs — ieies debesu valstībā, bet tas, kas dara mana debesu Tēva prātu." (Mateja ev. 7—13, 21.).

Bet kas grib sasniegt lielu mērķi, tam dažkārt jābūt ar mieru arī sevi aizliegt un upuŗus nest.

„Kas man grib nākt pakaļ, tas lai aizliedz pats sevi, lai ņem savu krustu un lai seko man. Kas savu dzīvību grib glābt, tas to zaudēs; un — kas savu dzīvību zaudē manis un evaņģelija dēļ, tas to izglābs. Jo ko tas cilvēkam palīdz, ka viņš iemanto visu pasauli, bet pazaudē savu dvēseli? (Marka ev. 8—34. . . . 36.).

Dažreiz Dievs nostāda cilvēku tādā situācijā, kad cilvēkam jāizšķiras, viss jāupurē. Šī doma iz- skan stāstā par bagāto jaunekli, kas ir pildījis vi- sus baušļus un kas jautā Jēzum: Labais mācītāj, ko labu man būs darīt, lai es iemantotu mūžīgu dzīvošanu?

„Jēzus tam sacīja: Ja tu gribi būt pilnīgs, tad noej, pārdod visu, kas tev ir, un atdod to nabagiem; tad tev būs manta debesīs; un tad nāc un staigā man pakaļ." (Mateja ev. 19—21.).

Jēzus prasības kādreiz izliekas rigorozas, neiz- pildāmas.

„Ja tava acs tevi apgrēcina, tad izrauj to un met to nost. Un ja tava labā roka tevi apgrēcina, tad nocērt to un met nost; jo tas tev labāk, ka viens no taviem locekļiem pazūd, nekā kad visa tava miesa nāk ellē." (Mateja ev. 5—29, 30.).

Grūti pieņemt, ka šie Jēzus vārdi saprotami tiešā nozīmē. Tie ir tikai krasā veidā izteikts aici- nājums pretoties ļaunumam un nepadoties kārdi- nājumam. Jēzus mūs aicina pilnībai — bet viņš pazīst arī cilvēku vājumu un nespēku. Tos, kas klupuši, maldījušies un grēkojuši, Jēzus neat- stumj.

„Un to dzirdējis, Jēzus uz tiem sacīja: veseliem ārsta nevajaga, bet neveseliem. Es neesmu nācis aicināt (atgriezties no grēkiem) taisnos, bet grē-ciniekus." (Marka ev. 2—17.).

„Dievs savu Dēlu nav sūtījis pasaulē, lai tas pasauli tiesātu, bet lai pasaule caur viņu tiktu izglābta." (Jāņa ev. 3—17.).

Vienā no jaunās mācības skaistākajām ieska- ņām ir Jēzus norādījums, ka tiem, kas grēkojuši, ir iespējams atgriezties un atkal iemantot Dieva žēlastību. (Šī problēma sīkāk tiks apliecināta kā- dā no nākošiem apcerējumiem, norādot, kādu dzi- ļu ietekmi uz cilvēkiem atstājusi Jēzus sirsnīgā, iecietīgā nostāja pret „grēciniekiem".).

„Jaunā mācība ar spēku" ir saklausāma arī Jē- zus norādījumā par Dieva vai debesu valstību.

Jēzus māca, ka augstākais mērķis, pēc kā cilvē- kam jācenšas, ir Dieva jeb Debesu valstība. Tā ir augstākās jābūtības un pilnības pasaule viņpus šīs dzīves, mūžībā, „Tēva namā".

„Mana Tēva namā ir daudz mājokļu. Ja tas tā nebūtu, vai es jums tad būtu teicis: Es noeju jums vietu sataisīt? Un kad es būšu nogājis un jums vietu sataisījis, tad es nākšu atkal un ņem- šu jūs pie sevis, lai tur, kur esmu es, būtu arī jūs." (Jāņa ev. 14—2.).

„Tēva namā" būs izlīdzinātas šīs pasaules un dzīves sociālās pretešķības un netaisnības (līdzība par bagāto vīru un nabaga Lācaru; Lūkas ev. 16 —19. . . . 31.).

Atbrīvots no grēka un ciešanām, cilvēks vairs nebūs pakļauts nāves varai un iemantos mūžīgo dzīvošanu.

„Patiesi, patiesi es jums saku: kas manus vār- dus dzird un tic Tam, Kas mani ir sūtījis, tam ir mūžīgā dzīvība, un tas nenāk sodā, bet no nāves ir iegājis dzīvībā." (Jāņa ev. 5—24.).

„Manas avis dzird manu balsi, es tās pazīstu, un viņas man seko. Un es tām dodu mūžīgo dzī- vību, un tās nemūžam neies bojā un neviens tās neizraus no mana Tēva rokas. Es un mans Tēvs — mēs esam viens." (Jāņa ev. 10—27. . . . 28.).

Sekulāri noskaņotā sabiedrībā mācība par Die- va jeb debesu valstību iesakņojas pamazām, bet ar neatvairāmu spēku; tā visai cilvēka dzīvei var dot jaunu saturu un jēgu, tā cilvēkos var atraisīt apbrīnojamu pašaizliedzību, uzupurēšanos.

„Debesu valstība līdzinās sinepju graudiņam, ko kāds cilvēks ņēma un iesēja tīrumā. Šī gan ir mazākā no visām sēklām, bet kad tā izaug, tad tā ir lielāka par citiem dārza stādiem un top par koku, tā ka putni apakš debess nāk un taisa liz- das viņa zaros."

„Debesu valstība līdzinās raugam, ko kāda sie- va ņēma un iejauca trīs mēros miltu, tiekams viss sarūga." „Debesu valstība līdzinās tīrumā apslēp- tai mantai, ko cilvēks atrada un paslēpa, un, prie- cādamies par to, noiet un pārdod visu, kas tam ir, un pērk šo tīrumu." „Vēl debesu valstība līdzi- nās tirgotājam, kas meklēja dārgas pērles. Un, at- radis vienu sevišķi dārgu pērli, nogāja un pārdeva visu, kas tam bija, un nopirka to." (Mateja ev. 13—32, 33, 44.).

Kas jau šajā pasaulē grib samanīt Dieva valstī- bas gaismu un svētību, tam jāiet pie Jēzus: Viņa vārdi ir kā sēkla, kas krīt cilvēku sirdīs un nes dažādus augļus. (Skat. līdzību par sēklu un sējēju — Mateja ev. 13—3. . . . 9.).

„Bet viņš atbildēja un uz tiem sacīja: jums ir dots zināt Dieva valstības noslēpumus, bet viņiem tas nav dots. Jo kam ir, tam tiks dots; bet kam nav, tam tiks atņemts arī tas, kas tam ir. Jo šo cilvēku sirdis ir cietas, un viņu ausis ir kurlas, un savas acis tie ir aizvēruši, ka tie ar acīm neredz un ar ausīm nedzird un sirdī nesaprot un neatgrie- žas, lai es tos dziedinātu. Bet svētīgas ir jūsu acis, jo tās redz, un jūsu ausis, jo tās dzird. Jo patiesi es jums saku: daudzi pravieši un taisnie ir gribējuši redzēt, ko jūs redzat, un nav redzējuši, un dzirdēt, ko jūs dzirdat, un nav dzirdējuši.

Tad nu klausaities līdzību par sējēju. Kas vārdu par valstību dzird un nesaprot, tad nāk ļaunais un paņem to, kas viņa sirdī sēts. Šis ir tas, kas sēts ceļmalā. Bet kas uz akmenāju sēts, ir tas, kas vārdu ar prieku uzņem tūdaļ, kad to ir dzirdējis. Bet viņam nav saknes sevī, un viņš ir nepastā- vīgs. Kad uziet bēdas un vajāšanas vārda dēļ, tad viņš tūdaļ apgrēkojas. Bet kas sēts ērkšķos, ir tas, kas vārdu dzird, un šīs pasaules zūdīšanās un ba- gātības viltība nomāc vārdu, un tas nenes aug-ļus. Bet kas sēts labā zemē, ir tas, kas vārdu dzird un saprot, tas tad nes augļus — cits simtkārtīgus un cits trīsdesmitkārtīgus." (Mateja ev. 13. nod.).

(Turpinājums sekos)

ž tiesu

A

idīt armiju 100.000 vīru stiprumā,
dzimtenes robežas. Atbilde bija no-
mu sauca par „bīstamu". Turpre-
bu sarakstā jau sen bija minēts,
labūt divīziju un brigādi. Kā jau
šinī ziņā spēra ģen. Šrēders.

ģen. Šrēders ataicināja pie sevis
mani. Ģenerālis griezās pie mums
an jums jāziņo, ka Lietuvā jau
griezdamies pie manis, turpināja:
nevarat tīreram uz dzimšanas die-
u divīziju?"

rdōju, ka vācu iestādes ieinteresē-
ģenerālim atbildēju: „Pēc Latvijas
izsludināt mobilizāciju un iesaukt
ģen. Šrēders teica: „Nu, kas tur
n; kas darīts, padarīts."

rāja kungs, ko tagad dara, par to
— Ar to mūsu saruna beidzās.
rēdera.

nā izmēģinājuma balona nekas ne-
šie vācu priekšnieki sāka aicināt
u darbiniekus, lai pārrunātu divī-
as lietu. Vācieši negribēja atklāti-
zemē izdara mobilizāciju un iesauc
o tiem formētu jaunas karaspēka
ēja uzvelt latviešiem un apgalvoja,
ādēļ viņi aicināja personas no da-
lai tad ar tām pārrunātu latviešu
vis aicināja ģen. Jēkelns, generāl-
vietnieks Simms; atkārtoti aici-
pēc apspriedes vācieši izteica no-
edušas ne pie kāda rezultāta. Aici-
un fiziskās audzināšanas vadītāju
tu studentus un sportistus brīv-
legionā.

ka no sarunām nekas neiznāk, jo
ļiem neuzņēmās ne mobilizēt, nedz
daļas, tad viņš — Jēkelns — spēra
nē rīkojās patvarīgi, it kā būtu sa-
februāra sākumā izsludināja mo-
ukt 1919.—1925. gada gājumus. Stei-
s iesaukšanas komisijas, un mobi-
Jo kas gan varētu Vāciju saukt
ādātiem vāras darbiem okupētajā
ko, likumu ignorēšanu!

ksnieks pulkv. Hierthes no iesauk-
bataljonus. No agrāk saformētiem
zi jau stāvēja frontē pie Leningra-
visu krievu fronti.

umā priekšniecībai 1943. g. 19. febr.

avēlnieku Ostland, ģaulceitera Sau-
alda vislabākā saskaņa. Pēc dažām
u ar jauktām komisijām 1919. —
i derīgie vīri nāks Legionā, mazāk
u virspavēlnieks kā karaspēka iz-
grupā, darbam derīgie tiek piedalīti
ceru, ka latviešu, resp. lietuviešu
trā 15.000 vīru, es paspēšu nobeigt

enfīreru Bergeru nekavējoties izsū-
komisiju priekšsēžus.

nēti daudzi policijas bataljoni, bet
iešu divīzijas un brigādes nebija.

pinājums sekos).

lvēks atrada un paslēpa, un, prie-
, noiet un pārdod visu, kas tam
umu." „Vēl debesu valstība līdzi-
kas meklēja dārgas pērles. Un, at-
ki dārgu pērli, nogāja un pārdeva
ija, un nopirka to." (Mateja ev.

pasaulē grib samanīt Dieva valstī-
svētību, tam jāiet pie Jēzus: Viņa
a, kas krīt cilvēku sirdīs un nes
(Skat. līdzību par sēklu un sējēju
—3. . . . 9.).

ldēja un uz tiem sacīja: jums ir
valstības noslēpumus, bet viņiem
kam ir, tam tiks dots; bet kam
ņemts arī tas, kas tam ir. Jo šo
ietas, un viņu ausis ir kurlas, un
aizvēruši, ka tie ar acīm neredz
zird un sirdi nesaprot un neat-
s dziedinātu. Bet svētīgas ir jūsu
un jūsu ausis, jo tās dzird. Jo
saku: daudzi praviešu un taisnie
t, ko jūs redzat, un nav redzējuši,
ūs dzirdat, un nav dzirdējuši.
ities līdzību par sējēju. Kas vārdu
rd un nesaprot, tad nāk ļaunais
s viņa sirdī sēts. Šis ir tas, kas
kas uz akmenāju sēts, ir tas, kas
uzņem tūdaļ, kad to ir dzirdējis.
aknes sevī, un viņš ir nepastā-
ēdas un vajāšanas vārda dēļ, tad
kojas. Bet kas sēts ērkšķos, ir tas,
un šis pasaules zūdīšanās un ba-
nomāc vārdu, un tas nenes aug-
labā zemē, ir tas, kas vārdu dzird
d nes augļus — cits simtkārtīgus
tkārtīgus." (Mateja ev. 13. nod.).
s sekos)

Ragana atgriezīsies

JAUNKANADIEŠU TEĀTRA UZVEDUMS TORONTO CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS TEĀTRĪ GALVENĀ LOMĀ REDZĒSIM V. PUKATU.

Aprīlī — ik nakti jauna, skaista ragana atgriezīsies Centrālās bibliotēkas teātrī.

Arī divi pēcpusdienās viņa rādīsies publikai — sestdien, 25., un svētdien, 26. aprīlī, plkst. 2 p. p.

Izrādes sāksies trešdien, 22. aprīlī, plkst. 8 vakarā un turpināsies katru vakaru līdz svētdienai, 26. aprīlim, ieskaitot.

Jaunkanadiešu teātris ar prieku paziņo, ka pirmā vakara izrāde trešdien, 22. aprīlī, jau izpirkta.

Lugas autors ir somu rakstnieks Mika Valtari.

Centrālās bibliotēkas teātris College un St. George ielu krustojumā ir viens no Toronto intimākajiem un akustiski labākajiem teātriem.

Liels skaits Toronto sabiedrisku pazīstamu personu jau tagad izteikuši vēlēšanos redzēt M. Valtari lugu Ragana atgriezīsies, kas ir jau otrs Jaunkanadiešu teātra uzvedums. Pirmais uzvedums pagājušajā gadā bija Es atceros māti (I Remember Mama) Kresta teātrī.

Jaunkanadiešu teātris cieši sadarbojas ar Kresta teātri. Tā darbības veicinātāji ir Ontario pavalstniecības ministrs J. Jaremko, izglītības ministrs V. Devis, Toronto pilsētas galva F. Givens, Dž. Kolingvuda Rīda kundze, Gordons Sinklērs u. c. pazīstami sabiedriski darbinieki.

Šo komēdiju pirmoreiz izrādīs Ziemeļamerikas kontinentā. „Ragana atgriezīsies" igaunu režisora Reina Andres vadībā sagādās skatītājam gan gara un izjūtu baudījumu, gan nopietnākus, kā arī vieglākus brīžus.

Teātrī darbojas daudzu tautību aktieri. Raganu tēlo jauna bij. Čechoslovakijas aktrise Milada Tresnaka.

Galvenās vīriešu lomas Hannu tēlotājs ir Toronto latviešiem pazīstamais aktieris un režisors Voldemārs Pukats.

Ieejas kartes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, Batherst & Bloor, un Pokos veikalā, Mt. Pleasant & Eglinton, — arī rakstot New Canadian Theatre, 45 Donino Ave., Toronto 12.

V. Pukats un M. Tresnaka lugā Ragana atgriezīsies.

Gleznu skate Hamiltonā

Hamiltonas latviešu namā 18. aprīlī notiks Venerandas Vabales gleznu izstāde, ko plkst. 6 vak. atklās prof. Aleksis Rubulis. Jaunā gleznotāja, kas piedalījusies jau daudzās kanadiešu izstādēs, guvusi ievērojamus panākumus un atsauksmes kanadiešu presē, latviešu sabiedrībai savu jaunāko (35—40 gleznu) klāstu rādīs pirmo reizi.

Pēdējo divu gadu laikā V. Vabales panākumi Niagarā bija tik ievērojami, ka žūrija viņas darbus ieskaitīja izlasē, bet pašu 1962. gadā apbalvoja ar „gada mākslinieces" (Artist of the year) balvu.

Jau dzimtenē, apmeklējot Rēzeknes skolotāju institūtu, mūsu tautiete sāka interesēties par gleznieciību. Pirmo ierosmi devis brālis gleznotājs F. Jurkāns.

Šķiet, ka bēgļu gaitās Vācijā vairākus gadus skatītie Bavārijas kalni un ciemi kalnu piekājēs palikuši labi atmiņā, jo parādas vairākos viņas darbos.

Taču īstais darba posms sākās tikai Kanadā, kad jaunā gleznotāja savu slīpējumu apguva Niagaras mākslas studijā pie prof. S. Bovmaņa. Jāapbrīno V. Vavales enerģija un prasme atlicināt laiku visam: savai ģimenei, darbam un mākslai.

Gleznotājas ģimenē aug divas meitas, vecākā Ingrida beigusi latviešu skolu un darbojas Saulkrastu gaidu vienībā. Bieži lasāms, ka Ingrida mūzikas festivālos izpelnījusies godalgas klavieru spēlē. Jaunākajai meitai Andrai ir aktrises talants. Andra ar labiem panākumiem piedalījusies latviešu skolas teātra uzvedumos.

J.Vairdotis

Jānis Rumpēteris

BUMBVEDĒJS

Oranža saulrieta sīrupā mērcies,
Sudraba zīmulis debesis baksta.
Milzīgas grāmatas zaļganā lapā
Viļņainus loku un līnijas raksta.
Kādreiz tas rakstīja liesmainas
aiļes
Ienaida kaislību sējumos
melnos,
Mākoņi rotājās šrapneļu saktām,
Pilsētas sagruva drupās un
pelnos.
Sudraba zīmulis, divējāds stāsts,
Modernā cilvēka lepnums un
lāsts.

ZENTAS MAURIŅAS TURNEJA VĀCIJĀ

Rakstniece un esejiste Dr. Zenta Mauriņa no Upsalas atkal šopavasar ciemosies Vācijā, Austrijā un Šveicē un kādās 20 vietās runās par tematu — Mūslaiku dzejnieka uzdevumi.

Zenta Mauriņa savu priekšnesumu turneju sāks Itcehoē 26. aprīlī. Dienu vēlāk 29. aprīlī Z. Mauriņas vakars būs Brēmenē, bet 30. aprīlī Lībekā, kur vakaru rīko Arno Adlera grāmatnīca Hüxstrasse, kur, domājams, ieejas kartes būs dabūjamas iepriekšpārdošanā. Turnejas turpinājums 6. maijā Braušveigā, 8 maijā Mārburgā, 10. maijā — Bad Homburgā, 12. maijā Visbadenē. Tur vakaru rīko evaņģeliskā grāmatnīca, Markt Str. 2. Maincā Mauriņas vakars būs 13. maijā, Nirnbergā 20. maijā, kur vakaru rīko Ānne Rūfer, Pirckheimerstr. 22/1 Stadtparkgaststätte, Karlsruē 21. maijā, bet Tībingenā 22. maijā. Štutgartē Mauriņas vakars paredzēts 25. maijā. Vakaru rīko Junius Weise's Hofbuchhandlung Königstr. 17. Memingenā Mauriņa būs 27. maijā. Viņas vakaru rīko Tautas augstskola un viņas grāmatu izdevējs Dr. Ditrichs. Minchenē Mauriņas vakars būs 29. maijā, to rīko koncertdirektors Kārlis Gensbergers, Marienplatz 1

Vācijā Z. Mauriņa savu runu turneju beigs 31. maijā Elmavas pilī Augšbavārijā.

2. jūnijā Z. Mauriņa runās Insbrukā.

Turnejas noslēgumā rakstniece viesosies arī Šveicē: Bernē, St. Gallenā, Lucernā, Šafhausenā, Mammern im Kurhaus Reintalā, Herzogenbuchsē u. c.

Tuvāku informāciju par laiku un vietu sniedz: Dr. O. Stämpfli, Aarau, Gönhardhof/Schweiz

Jānis Šķirmants

ALBERTA SPRŪDŽA PIEMIŅAI

Pirms divdesmit gadiem, kādā mūsu tautas posta nakti, Latgales sirdī, Rēzeknē, pāragri pārtrauca šīs zemes gaitas daudz devušais un daudz sološais rakstnieks Alberts Sprūdžs. Tomēr viņš paspēja atstāt mantojumu nākotnes audzēm, kurā iemūžināta Latgale tās atmodas laikmetā. Viņš savos stāstos izteica sava novada sapņus, ilgas un centienus kā neviens līdz tam.

Viņa šūpulis kārts Varakļānu tuvumā — Deksārēs 1908. gada 29. decembrī. Jau ģimnazijas gados Sprūdžs pievēršas dzejai un 1927. g. sāk publicēties periodikā. Sprūdža dzejās dzirkst jaunības prieks un sapņi, tanīs skandē Latgales birzis, sili un ezeri. 1928. gadā iznāk viņa pirmais dzeju krājums latgaļu izloksnē Klusos sātos, par kuru žurnāla Zīdūnis literārā sacensībā iegūst pirmo godalgu.

Pēc Varakļānu ģimnazijas absolvēšanas Sprūdžs strādā par skolotāju un blakus aktīvam sabiedriskam darbam, raksta stāstus un mēģina spalvu arī romāna žanrā. Romāna abas daļas ar virsrakstiem Kultūras nesēji un Vēlēšanas Vitolos nodrukātas periodikā.

1932. gadā Sprūdžs pārceļas uz Rīgu un savus darbus raksta literārā valodā, kuri tiek iespiesti „Daugavā", „Sējējā", „Brīvā Zemē" u. c. izdevumos. 1933. gadā iznāk pirmā pastāstu grāmata Bailēs un spaidos, kurā risinātas jaunatnes un Latgales sociālās problēmas. 1935 gadā iznāk rakstnieka otra stāstu un noveļu grāmata Asaru lieknā, kuru Preses biedrība godalgo. Šeit parādas rakstnieka briedums un savs stils. 1936. un 1937. gados Sprūdžs rediģē žurnālu Straume un no 1937. — 1940. gadam ir laikraksta „Jaunais Vords" literārās daļas redaktors.

Savos darbos un centienos Sprūdžs pielika visus spēkus, lai Latgali tuvinātu pā-ējiem Latvijas apgabaliem.

1936. gadā Sprūdžs publicē atsevišķā brošūrā divus stāstus Saule līdumā un Ezera prieks. Šinī pat gadā sakārto un publicē dzeju antoloģiju Latgales dziesminieki. Nākošā gadā iznāk stāstu un noveļu grāmata Dauguvas vēji, ko Kultūras Fonds godalgo. Daugavas vējiem seko jaunatnes stāstu grāmata Zelta lietus.

1936. g. Pļaujas svētkiem Rēzeknē Sprūdžs saraksta dziedājumu Svētā zeme, ko uzved brīvā dabā. Šinī dziedājumā rakstnieks ielicis savas sirds jūsmu un tautas ilgas. Tās pirmās četrrindas skan:

Laiks gadu straumēm plūst
un līdz sev audzes rauj;
Tik avots neizžūst,
Kas druvām zaļot ļauj.

1938. g. iznāk stāstu krājums Cilpas un tam seko stāsts Jaunā skolotāja. Nākošā gadā Sējējā tiek iespiests Sprūdža romāns Stipras saknes, bet romāns Pildspalva paliek neiespiests.

1942. g. Sprūdžs pārceļas uz Rēzekni un rediģē Rēzeknes Ziņas. 1944. g. 7. aprīlī ienaidnieks sagrauj Rēzekni un tās drupās izdziest jaunā un karstā A. Sprūdža sirds.

A. Sprūdžs varēja ievīt vēl daudz skaistu ziedu latviešu kopīgā literātūras vainagā, bet par agru satumsa nakts.

Pie mums Jaunzēlandē

Vellingtonā ar apmēram 75.000 iedzīvotājiem ir 16 kino, bet ieķļūt tanīs ir problēmatiska lieta, jo pie kino ir milzīgi gaŗas rindas, un pēdējiem gaidītājiem parasti aptrūkst ieejas karšu. Šāda kino šturmēšana ir izskaidrojama ar to, ka cilvēkiem nav kur izklaidēties, tāpēc arī kino ir tik iecienīti.

Vellingtonā un arī citās lielākās pilsētās pastāvīgas operas nav, jo trūkst līdzekļu. Šad tad gan iebrauc no Austrālijas kāda operas trupa, kas dod viesizrādes Jaunzēlandes lielākās pilsētās. Tāpat uz Jaunzēlandi šad tad atbrauc un dod izrādes kāda operešu trupa.

Vellingtonā ir samērā daudz grāmatu veikalu, bet tie samērā patukši, jo trūkst grāmatu pircēju. Lielākie grāmatu veikali rīko tā saucamās gadskārtējās grāmatu izpārdošanas, kuŗās grāmatas var iegādāties kā saka par papīra cenu. Pa lielākai daļai jaunzēlandieši ir iecienījuši vieglā rakstura grāmatas, tā saucamos „komikus", kuŗas var iegādāties katrā sīku preču veikalā. Arī laikrakstus Jaunzēlandē ir parocīgi iegādāties no uz ielu stūŗiem stāvošiem avīžu zēniem.

TILTA JAUNĀKĀ DUBULTBURTNICA Nr. 58. / 59.

Illustrētais žurnāls Tilts, kas veltīts literātūrai un mākslai, iznāk tik klusi, ka nemanām presē pat informāciju par to. Tas nozīmē, ka tam ir stabils lasītāju skaits, spēj nodrošināt tā kārtīgu iznākšanu.

Pēdējā dubultburtnīca Nr. 58. / 59. galvenokārt veltīta rakstnieka Jāņa Sarmas 80 mūža gadiem. Par Sarmu te rakstījuši 4 autori: Dr. Austra Rudzīte, Olģerts Rozītis, Aina Neboisa un Kārlis Upatnieks. A. Neboisa un O. Rozītis aprakšta personīgo tikšanos ar rakstnieku, bet A. Rudzīte stāsta par sarakstīšanos, ko ierosinājis viņa romāns Rūsa, kas iznāca 1954. g. un ievadīja tālāko 10 grāmatu tapšanu 10 gados, kopā 3225 lpp. A. Rudzītes stāsts interesants un vērtīgs ar rakstnieka domu citātiem par literāro darbu tapšanu un literātūras apceres nozīmi. Sarakstes īsais atstāstījums reljefi parāda kādu ļoti svarīgu, bet literātūras apcerēs maz ievērotu apstākli, proti — parastā lasītāja dzīves skatījumu un rakstnieka vērojumu viņa personības aspektā. Lasītāju vienmēr saista vairāk īstenības parādību apraksti, nekā tās dziļākās patiesības, ko rakštnieks tanīs attēlo. Šis apstāklis tad arī Sarmu ierosina izteikt savas domas par apceres nozīmi. Tās uzdevums ir tulkot un atklāt šīs patiesības, kas paslēptas mākslinieciskajā apdarē. Jo tikai ar to saskatīšanu lasītājam atklājas gara un vispār mākslas vērtības.

O. Rozītis īsos un asos vilcienos zīmē Sarmas fascinējošo personību, vienu no īpatnākām un spilgtākām mūsu literātūrā. Arī A. Neboisa pieskaŗas viņa personībai, bet vairāk pastāsta par iespaidiem rakstnieka mājā, par viņa darbu tapšanu un dienas gaitu.

Plašāku kaut tomēr stipri konspektīvu pārskatu par Sarmas darbu idejisko kodolu devis K. Upatnieks, uzsverot, ka dzīves parādību tēloļumiem meklēt pēc garīgā slāņojuma, kas aiz tiem slēpjas. Tleši mākslinieciskā apdari, Sarmas tēlošanas paņēmienus, apcerētājs nav apskatījis, atstādams to varbūt vispusīgākam darbam, ko sirsnais rakstnieks pelnījis.

Šinī burtnīcā ir arī 3 pašu rakstnieka darbi: fragments no atmiņu romāna Aizsniegušas pēdas, kur atstāstīts kāds interesants epizods par 1. gleznu izstādi Daugavpilī 1936. g., stāsts — vēsturiska 17. gadsimta otrās puses aina — par diviem Rīgas Domskolas absolventiem, kas brauc uz Tērbatu studēt jaundibinātā universitātē, kur paredzēta vieta arī latviešu valodai un pirmais Sarmas stāsts Spinoza, kas uzrakstīts 1919. g. pavasarī un nav uzņemts nevienā viņa stāstu grāmatā. Tā kā šo, pēc 36 gadiem (stāsts publicēts 1928. g.), var uzskatīt tikpat kā par jaunu pirmiespiedumu. Stāstā jau skaidri iezīmējas rakstnieka garīgā ievirze dzīves notikumu skatījumā. Aprakstus par Sarmu papildina daudzi fotouzņēmumi no rakstnieka dzīves.

Sarmas darbu cienītājiem, kas nav redzējuši šo Tilta burtnīcu, būs prieks tuvāk iepazīties ar iemīļotā sirmā rakstnieka personību.

Tilta dubultburtnīca maksā $ 2,-, un to var iegādāties, rakstot Hugo Skrastiņam, Box 5226 Powderhorn Station, Minneapolis 7, Minn..

K. U.

(42. turpinājums)

Bangas kundzes attiecības ar meitu pēdējā laikā bija kļuvušas vēsas. Tamara Banga bija pārliecināta, ka Elīna smagi kļūdās, vilcinādamās nokārtot savas attiecības ar Ronaldu.

— Ja nu tu reiz esi noņēmusies viņu precēt, tad slauc viņu pēc, ne pirms kāzām. Kāda jēga apprecēt nabagu? — Bangas kundze skatījās, kā Elīna spoguļa priekšā savā istabā lipināja mākslīgās skropstas. — Šķiršanās papīri tev kārtībā, ko tu vēl gaidi?

— Tu to, mamm', nesaproti. Tu neesi nodarbojusies ar psiholoģiju, tāpēc. Tu neesi iedziļinājusies vīrieša dvēselē. Jo ilgāk viņam uz mani jāgaida, jo vairāk viņš mani mīlēs.

Elīna bija nobeigusi greznoties. Uz gultas, kur savā laikā slimību aizvadīja Ronalds, bija izklāts Elīnas viesību tērps — gaiši zaļš viegla zīda auduma un mežģīnu sapnis.

— Kur tu šovakar iesi? — Bangas kundze gribēja zināt, — Kad būsi mājās?

Elīna cīnījās ar zaļo brīnumu, lai to nesaburzītu dabūtu pāri pleciem. Mātes jautājumus viņa, likās, nemaz nedzirdēja.

— Taču palīdzi! — Elīna nepacietīgi pavēlēja. — Stāv kā stendere! Neredzi, ka es mokos?

Bangas kundze pieturēja tērpu un tas viegli pārslīdēja galvai un pleciem. Elīna nomierinājusies nostājās spoguļa priekšā. Blāvi zaļais šifons vienlaicīgi sedza un atklāja viņas auguma līnijas un ādas maigumu. Viņa bija ar sevi apmierināta.

— Kāpēc tu pret mani esi tik nelabvēlīga? — Bangas kundze noskumusi jautāja. — Vai es tev kādreiz esmu vēlējusi ļaunu? Vai kādreiz esmu stājusies tavam labumam ceļā? Bet tu pret mani izturies kā pret kalponi. Vēl ļaunāk — kā pret ienaidnieci! Vai es tevi tā mācīju?

Elīna sausi iesmējās — Tas man pat smieklīgi! Nu tu sāksi žēloties, ka es esmu tāda, kāda esmu. Kurš mani mācīja domāt tikai par sevi un savu labumu? Kurš mani mācīja neuzticēties nevienam cilvēkam? Kurš man ierādīja kā cilvēku izmantot un aiziet, kad no viņa nekas vairs nav gūstams?

— Bet es taču esmu tava māte!

— Tad nu tevi pamodušās mātes jūtas! Cik aizkustinoši! Kamēr tu pati juties jauna un valdzinoša, tev bija vienalga, kas ar mani notiek. Tad tu bez mazākajām sirdsapziņas ēdām noskatījies, kā es iekritu uz idiotu Hariju. Bet tagad tev liekas, ka laiks domāt par savām vecumdienām un nu tu pēkšņi esi norūpējusies ir par manu labo slavu, ir par manu nākotni. Nē, mamm'. Tas nu tagad ir cauri. Tu vēl vari strādāt un tad, kad vairs nevarēsi, tev būs izkalpota pensija. Amerikas valdība šai ziņā nav skopa, bet dod —

— Grašus! Tu tiešām domā, ka no tiem iespējams dzīvot?

Elīna vienaldzīgi paraustīja plecus.

— Varēsi piepelnīt, uzraugot bērnus. Darbs viegls, bet labi samaksāts. Tik no manis vien neceri.

Bangas kundze sakniebtām lūpām noskatījās, kā Elīna turpināja greznoties, it kā mātes istabā nemaz nebijis. Tik skarbu viņa meitu nepazina.

Uz ielas atskanēja viens gari stiepts un divi īsi auto taures signāli. Elīna paķēra no skapja kažokādas apmetni. Pie durvīm viņa vēlreiz atgriezās un it kā pēdējo vārdu asumu izlīdzināt gribēdama, samāksloti pasmaidīja:

— Sveiki, mamm'! Un nezūdies. Atceries, ka visi bērni reiz pieaug. Arī es.

Tad noklaudzēja āra durvis, un Bangas kundze īsu brīdi vēl pārdomās stāvējusi, smagiem soļiem un smagu sirdi atgriezās dzīvojamā istabā. Pirms brīža tur bija ienācis Konrāds, lai lasītu avīzi. Viņš bija iekārtojies omulīgi: apsēdies uz vāļas, noāvis kurpes un kājas uzcēlis uz zemā kafijas galdiņa.

— Atkal jau! — Tamāra Banga pēkšņi jāva dusmām vaļu. — Cik reizes tev neesmu teikusi tā nedarīt!

Konrāds lāva laikrakstam noslīdēt klēpī

— Un cik reizes es tev neesmu teicis, ka man netīk, ja uz mani kliedz? Kāpēc man jākļūst par samazgu spaini, kurā tev ieliet savas nelāgās omas?

— Liec mieru manai omai un manam galdam! Bez tam arī būtu labāk, ja tu paturētu kurpes kājās. Piesmirdinājis visu istabu.

— Tamāra, es tevi vairs nepazīstu. — Konrāds stāvokli nemainīja. — Kopš mūsu dzīvē ienācis Montreālas miljonārs, saticība mūsu pajumti ir atstājusi. Kur palicis tavs gaišais smaids un laipnība?

— Montreālas miljonārs man ir nolaupījis bērnu, — Tamāra Banga rūgti noteica.

— Tā ir stāvokļa dabiska attīstība. Katrai mātei jābūt gatavai, ka tās lolojums reiz pazaudēs sirdi un dosies pie sava sapņu prinča.

— Beidz muldēt! Labāk izdomā, kā panākt, lai Elīna no tā muļķa izspiež, kas izspiežams un atgriežas normālā domāšanā.

— Ko tu sauc par normālu domāšanu? Man liekas, ka Elīna šodien domā un rīkojas normālāk par tevi.

— Paldies!

—Skaidrs. Ko tu vēl gribi? Viņa izšķīrās no Harija un saņēma vienreizēju sāpju naudu. Ceirus tūkstošus. Vai tā nav prātīga un loģiska rīcība?

— Es no tiem neesmu dabūjusi ne centa.

— Kādas sāpes tu būtu pārcietusi?

— Vai mātes sirds nesāp, redzot, ka bērns cieš?

Konrāds pavīpsnāja.

— Protams. Sevišķi jau tava sirds. Ideālāku māti par tevi grūti atrast. — Kur Elīna aizgāja?

Bangas kundze apsēdās zvilnī, iespieda seju rokās un klusēja. Ilgi viņa tomēr neizturēja.

— Kur? Vai nu tu nezini! Un ja to uzzina Ronalds, tad viss ir vējā.

—Es tevi nesaprotu, Tamāra, — Konrāds pagrozīja galvu, un viņa balsī ieskanējās kaut kas cilvēcīgi vienkāršs, — un reizēm tu runā tā, it kā Elīnas brūtēšanās ar Ronaldu būtu lielākā nelaime, reizēm atkal pavisam pretēji. Kas ar tevi noticis? Vai tu gribi vai negribi, lai viņi dabūjas? Savā laikā tu gāzi zemi un debesis apkārt, lai tur kas iznāktu bet tagad brīžiem liekas, tu viņus par katru cenu gribētu izšķirt.

— Es pati nezinu. Man ir bailes.

— Bailes?! No kā? (Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

Gleznotāja Veneranda Vabale savā studijā.

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Noritis, 18 Murellen Cres, Toronto 16, Ont., tālr. PL 9-8076.

◊ Prof. Jāņa Mediņa 60 un Ludmilas Sepes 25 darba gadu atceres koncertu protektorātu Kanadā uzņēmusies LNAK. Koncertu organizēšanai sastādīta rīcības komiteja ar LNAK kultūras un izglītības nozares vadītāju J. Mežaku kā priekšsēdi un mūzikas referentu A. Purvu kā viņa vietnieku. Koncertapvienību rīcības komitejā pārstāv H. Pāvule, TLB — L. Krasta, LPB Kanadas kopu — B. Senkēviča, DV Toronto nod. R. Britāls, Korporāciju kopu A. Vanags un Konkordiju kopu — A. Ticmanis.

J. Mediņa un L. Sepes koncerts Toronto notiks 9. maijā, plkst. 8 vakarā, Parkdale Collegiate telpās. Pēc koncerta paredzēta mākslinieku godināšana. Rīcības komiteja lūdz visas organizācijas un tautiešus, kas vēlētos mākslinieku apsveikt, pieteikties pie rīcības komitejas priekšsēža J. Mežaka līdz 3. maijam, zvanot pa tālr. 483-4245. Toronto iespējams vēl otrs koncerts 13. maijā ar garīgas mūzikas programmu. Ieejas cenas $3,- un 2,-, bet skolēniem un studentiem puscenas. Biļetes iepriekšpārdošanā: Lotus un Calla puķu veikalos un DV grāmatnīcā.

Koncerts Hamiltonā paredzēts 10. maijā, Londonā 11. maijā, bet Montreālā 15. un 16. maijā.

◊ Gleznotājas Maijas Gruzītes gleznu izstāde būs atvērta piektdien, 17. aprīlī, no plkst. 7—9 vak., 18. aprīlī no plkst. 9 rītā — 4 p. p. 19. aprīlī no plkst. 10 rītā — 1 pp. 20., 21., 22., 23. un 24. aprīlī no plkst. 9 rītā — 8 vakarā.

25. aprīlī no plkst. 9 rītā — līdz 6 vakarā, kad arī izstādi slēgs. Izstāde notiks DV namā.

◊ Sakarā ar DV dienu sarīkojumiem DV Toronto nodaļas bibliotēka svētdien, 19. aprīlī būs slēgta.

◊ TLB inženieru un techniķu kopas sanāksmē prof. V. Burkēvics referēja par Metallu atomāro uzbūvi un uzbūves iespaidu uz metalla īpašībām. Profesora referātam klausītāji sekoja ar neatslābstošu interesi. Nobeigumā referents atbildēja uz vairākiem jautājumiem.

Sanāksmē pārrunāja arī gadskārtējo inženieru un techniķu reprezentācijas sarīkojumu. To nolēma rīkot oktobra mēnesī Park Plaza viesnīcā. Kopas priekšsēdis U. Kiesners apsveica bijušo kopas valdes locekli R. Strazdu, kas kopas darbā aizvadītos desmit gados guvis labus panākumus; kā pateicību viņam pasniedza atzinības velti.

Kopas nākošā sanāksme notiks 8. maijā, plkst. 8 vakarā, Centrālās YMCAs telpās, 40 College ielā, ar prof. N. Strautmaņa referātu: „Metalla korrozijas iemesli." Zurnālu Technikas apskats turpmāk var pasūtināt pie kopas kasiera U. Lūša, 31 Bloorlea Cresc., Isslington, Ont., tālr. BE 1-4842.

◊ Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes pilsdzības fonda jaunievēlētā valde konstruējusies šādi: priekšsēdis J. Ozoliņš, viņa vietnieks A. Brīvmanis, sekretārs J. Ābele, kasieris P. Kamerūts un valdes locekļi M. Bruže. Līdzšinējais ilggadīgais valdes priekšsēdis J. Rolavs vēlēšanās nekandidēja.

◊ Karaliskajā Ontario mūzejā, Bloor un Avenue Rd., laiku pa laikam notiek interesanti priekšlasījumi par dažādiem zinātnis. kiem u. c. tematiem. Lektoru starpā universitāšu mācības spēki un zinātnieki.

Trešdien, 15. aprīlī, plkst. 8,30 vakarā Dr. Moriss Bertons (Maurice Burton), no Britu mūzeja Anglijā, lasīs par Loknesas nezvēru. Dr. Bertons 30 gadu pētījis visas ziņas un norādījumus par teiksmaino nezvēra eksistenci, bet ieguvis pārliecību, ka visām neikdienišķajām parādībām rodams cits izskaidrojums. Savā priekšlasījumā viņš iepazīstinās klausītājus ar nezvēra „īsto seju".

Pirmdien, 27. aprīlī, arī plkst. 8,30 vakarā Džēmsa Mellārta (James Mellaart) priekšlasījums „Atklājumi Chatal Huyuk izrakumos". Dž. Mellārts ir archaioloģijas ekspedicijas vadītājs Turcijā, kur Chatal Huyukā, līdz šim maz pazīstamā vietā, izraktas skulptūras, sienu gleznojumi un tekstilijas, kas pieder pie 8000 gadu vecas civilizācijas atliekām. Šai ekspedīcijā piedalās arī Ontario mūzejs. Izrakumi paver ieskatu kultūrā, par kuru līdz šim gandrīz nekas nav bijis zināms.

Priekšlasījumi ir illustrēti gaismas attēliem, un ieeja bez maksas.

◊ Koka apstrādāšanas darbnīcu atvēris A. Beizaks (Alex Doors & Woodworking). Pieņem pasūtinājumus uz dažāda veida koka apstrādāšanas darbiem, kā, piemēram, durvis, logi, trepes u. c. Darbnīcas adrese: 209 Button-wood Ave., Toronto 15 (pie Vestonas). Tel. 769-2156; mājās: 532-7094.

LATVIEŠU LIELGAIDAS UN ROVERI IR UZTICĪGI . . .

3. aprīlī Hamiltonas baznīcas sarīkojumu zālē pulcējās Ventas vienības lielgaidas un Aiviekstes vienības roveri, kā arī viešņas — Saulkrastu vienības lielgaidas ar savu vadītāju kopīgām pārrunām — debatēm. Debašu tēmu Jauktas laulības bija ierosinājušas Hamiltonas lielgaidas. Vakaru atklāja un debates ievadīja vad. T. Gailīte, norādot, ka laulība kristīgās ģimenes pamats, bet ģimene ir tautas pamatvienība, tādēļ būtu piešķirama nopietnāka vērība mūža drauga izvēlē, t. i. saskanīgas ģimenes izveidošanā. Svešumā dzīvojot, līdzās parastajiem faktoriem mūža drauga izvēlē, piem., raksturam, kopīgām interesēm, izglītībai u. c., pievienojas citi, piem., tautība, ticība un rase, kas var radīt vislielākās pretišķības ģimenes dzīvē. Bet vai būtu gudri mīlestību analizēt, t. i. izvēloties mūža draugu, vadīties no prāta spriedumiem, jo prāta uzcelta sētai jūtas kāpj viegli pāri, un milestība „pāri visiem likumiem iet".

Tālākās vakara debates vadīja vad. E. Dāvidsons. Izskanēja daudz vērtīgu atzinumu, kā arī viena otra pārsteidzīgā, atklāta atzīšanās: piem., jauniešiem jau pirms likteņīgās lemšanās vajadzētu būt savai nostājai par vai pret citu tautību vai ticību attiecībā uz mūža drauga izvēli.

Lielgaidas izvēlētos tikai lat visku ģimeni, jo pašsp no tādas bas gados ir tā saite, kas viņas tur latviskā vidē un liek to meklēt.

Kanadiešu skola un draugi saista tikai kopīgo interešu plāksnē, bet latviešu draugi un jaunatnes organizācijas dod kopības sajūtu, mājīgumu, tuvību, apziņu, ka esi nepieciešama daļa no veselā. Kaut daudzie gadi svešumā izkliedētu latviešus un mazinātu sabiedrisko rosmi, tad tomēr latviskā ģimenē vēl ilgi dzīvos mūsu tēvu tradicijas un tikumi.

Debatēs, pieskaroties rases jautājumam, izskanēja doma, ja kāds vai kāda, sekojot „aklai mīlestībai", nodibinātu ģimenes dzīvi ar kādu „krāsaino", tad pašu un sabiedrības interesēs būtu labāk dzīvot kādā salā, kur visi „meln-balti". — Saulkrastu lielgaidas zināja minēt, ka patiesi šāda sala arī eksistējot.

Uzsākot pārrunas par dažādo ticību ietekmi laulības dzīvē, radās nopietnas debates par reliģiskiem jautājumiem. Tā kā atbildes šiem jautājumiem bija ļoti individuālas, debates spraigas un interese liela, tad vienojās nākotnē rīkot atsevišķu vakaru religisku jautājumu pārrunām.

Šķiroties un pārejot mājās, šķiet, ka visi šī vakara vadītāji ar vislielāko prieku atzina mūsu gaidas un skauti — latviešu jaunatne ir un paliks latvieši, vienalga, kāds svešums būtu ap viņiem, jo latviskā ģimene viņiem devusi dzīvē līdzi visdārgāko: — uzticību Latvijai!

VAI PLAKĀTS IR GLEZNA VAI REKLĀMA?

Ka jaunībai nekas neliekas neiespējams un tā pie darba ķeras ar visu sirdi, to varēja vērot vienā no pēdējām IV latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas sēdēm. Tajā informācijas daļa bija sanākusi gandrīz simtprocentīgi — sēdē piedalījās 18 jauniešu, bet bez priekšsēža Z. Šmita vēl tikai 2 rīc. kom. vecākās paaudzes pārstāvji, R. Bregžis un V. Veitmanis. Pārsprieda Dziesmu svētku ārējo un iekšējo informāciju, reklāmu, kā arī informācijas daļas budžetu. Jaunieši šim vajadzībām bija pieprasījuši $ 8.000,-, kā arī iesnieguši sīki izstrādātu plānu par atsevišķiem posteniem.

Soreiz Dziesmu svētku apmeklēšanā mēģinās vairāk ieinteresēt kanadiešus, īpaši etniskās kultūras darbinieku grupas: mākslinieku, skolotājus u. t. t. Sai sakarā, protams, jāmeklē personīgs kontakts, jāizmanto arī pazīšanās ar kanadiešu un cittautu mūzikas un mākslas kritiķiem.

Domāts par informācijas skrejlapu izplatīšanai angļu valodā, informējot kanadiešu un etnisko grupu kultūras pārstāvjus par gaidāmiem koncertiem, tautas deju lieluzvedumu u. c. Latviešu publikas informācijai pirmās skrejlapas paredzēts izplatīt 18. novembrī ar saukli „Dāviniet Ziemsvētkos Dziesmu svētkus". Šīs akcijas nolūks veicināt iepriekšēju biļešu iegādi atsevišķiem Dziesmu svētku sarīkojumiem.

Mākslinieciei M. Dreimanei - Reinbergai pasūtinātā plakāta forma un teksts, par ko rīcības komiteja bija lēmusi kādā no iepriekšējām sēdēm, nebija guvusi informācijas daļas darbinieku atzinību. Šeit sadūrās divi viedokļi: rīcības komitejas mākslinieciskais un informācijas d. praktiskais. Asākas debates izraisījās, jauniešiem paliekot pie sava ieskata, ka „plakāts nav glezna, bet reklāma", tādēļ noteikšana par tā veidu un tekstu piekrīt informācijas daļai. Iecerēts trīsdaļīgs plakāts, kura integrāla sastāvdaļa būtu skrejlapas. Tās paredzēts katrus divus mēnešus atjaunot ar citu tekstu. Dziesmu svētku plakāts līdz ar to „neapniktu", bet nepārtraukti kalpotu reklāmai, līdz beigām sniedzot jaunu informāciju.

Pēc vispusīgām pārrunām nolēma, ka informācijas daļa dos norādījumus plakāta izgatavošanai un vienosies ar gleznotāju M. Dreimani - Reinbergu par detaļām.

Izvērtējot atsevišķus izdevumu posteņus, svītrojot reklāmas televīzijā, kā arī samazinot un sedzot dažus izdevumus no rīcības komitejas līdzekļiem, informācijas daļas budžetu pieņēma 3.300 dol. apmērā (neieskaitot Svētku vadoni un īsvadoni angļu valodā, par ko lems vēlāk). Reklāmas materiālus izgatavos tikai saziņā ar rīcības komiteju. -ns.

Daugavas Vanagu dienu noslēgumā svētdien, 19. aprīlī, Toronto nod. namā notiks biedru vakars ar viesu piedalīšanos. Vakaru vadīs E. Krūka. Programmas daļā ar jautriem priekšnesumiem piedalīsies DV teātra aktieri. Uzņēmumā programmas izpildītāji. Foto JAK

LILIJAS GLEŠKES UZVEDUMS DV DIENĀS TORONTO

Bieži vien skaitli 13 ieskata par „velna duci", kas zināmā mērā sagādā nepatikšanas. Bet ir arī gadījumi, kur šis skaitlis rāda gluži pretējo, piemēram šeit varam minēt Lilijas Gleškes tautisko uzvedumu ansambli, kas 18. aprīlī DV Dienu ietvaros viesosies Toronto. Ansamblis savas gaitas sācis 13 cilvēku sastāvā un Seno latviešu kāzu paražu uzvedums savu pirmizrādi piedzīvoja 1959. gada 13. aprīlī Wayne's universitātes televizijas raidījumā ASV. Toronto uzvedums Northern Secondary skolas telpās, 851 Mt. Pleasant Rd., būs ansambļa piecu gadu darbības atcere.

Starplaikā ansamblis ir krietni audzis sastāva ziņā: sagatavojis arī jaunuzvedumu „Ik vakaru dziedāt gāju". Ansambļa kodols sastādās no detroitiešiem, ar pazīstamo dziedoni Liliju Gleški, vijolnieku Imantu Gleški, dēlu Induli un meitu Laimdotu. Bez tam vēl Jānis Bērziņš, Gunārs Brants, Helene Kaisele, Skaidrīte Kempe, Minna Kraukle, Arnolds un Velta Līgotņi, Silvija un Veronika Loginas, Ella Mazjāne, Juris un Līza Ozoli, Nellija Ramba, Anna Šķirmante, Maruta Tropa, Marianna Vilcāne, Leo un Lidija Zariņi. No Indianapoles piedalās Valda un Vigo Burģi, kā arī Jānis Elberts. No torontiešiem ansamblī regulāri piedalās Antons Kivlenieks, bet pašreizējai izrādei savu līdzdalību apsolījuši Artūrs Bērziņš, Rasma Bērziņa, Alberts Vītols, Auseklis Pērkons, Evalds Zariņš u. c.

Ar tik plašu un izkliedētu ansambļa sastāvu nav viegli notu-rēt mēģinājumus, kaut arī visi ansambļa dalībnieki savam uzdevumam — latviskas dziesmas un seno paražu popularizēšanai piegājuši ar ļoti lielu mīlestību. Uz mēģinājumiem un izrādēm nobrauktās jūdzes saskaitot, izrādītos vesels ceļojums ap zemes lodi.

Toronto izrāde sāksies precīzi plkst. 5 p. p., tādēļ būsim laikus

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
R. N. 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

LASĪTAJU VĒSTULES

Paldies Teodoram Silim par L. A. 21. n-ra rakstu „Skolotāji, skolēni, mācīšana un audzināšana".

Jautājums: vai ir vērts strādāt latviešu skolā? Piedzīvojumi rāda, ka ir vērts. Un ir labi, ka mums ir vēl „vecie" skolotāji, kas strādā ar mūsu bērniem latviešu skolās.

Kādā latviešu „ciemā" bērni ir, skolotāji ir, bet skolai telpu nav. Var īrēt baznīcu pagrabus, bet par tiem jāmaksā. Kas maksās? Vecākiem jau tā iznākot izdevumi bērnu un skolas vajadzībām. Skolotāji strādā bez atlīdzības. Tikai ceļa naudu saņem.

Vecāki neatļauj savas mājas skolas vajadzībām — bojājot telpas. Skolotājiem zēl skolu pamest. Viņi piemaksā savu ceļa naudu sava dzīvokļa saimniekam un dabū atļauju mācības vadīt savā divistabu dzīvoklītī.

Pēc gadiem visi šīs skolas bijušie skolēni bija latviešu jaunatnes pulciņa biedri.

Svētīgs ir katras latviešu skolas darbs. Nelauzīsim tik daudz šķēpus par mācības metodēm, bet strādāsim tā, kā apstākļi to atļauj un kā katra bērna attīstība to prasa. Gan skolotājs, sava darba pratējs, zinās kāda mācīšanas metode viņam labāk padosies un kāda katram bērnam vieglāka.

Gribētos sabiedrībai likt pie sirds, ka skolotāji ar savu ideālismu vien neveiks tik daudz kā kopā ar sabiedrības atbalstu.

Mūsu bērni ir lasītāji, bet viņiem nav piemērotas lasāmvielas latviešu valodā, tādēļ viņi kāri savu interesi apmierina ar angļu grāmatām. Ir zināms, ka dažs labs un jauks bērnu grāmatu manuskripts ceļo no viena izdevēja pie otra tikai tādēļ vien, ka autoram nav to divlīdz trīs simt dolaru, ko maksāt par grāmatas iespiešanu. Vai kāda organizācija neuzņemtos

(Nobeigums 8. lpp.)

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākajām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Fenrier Ave., pie Danforth Ave., Tel. 463-2667

Pateicībā par skautu organizācijas atbalstīšanu Kanadas skautu jendas pr-ks A. Budrevics pasniedza skautu Sauli-ti māc. A. Briedim.

Foto JAK.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

17. aprīlī — Toronto Latviešu kreditsabiedrības 5 g. jubilejas sarīkojums Sv. Jāņa draudzes jaunās baznīcas zālē, 200 Balmoral Ave.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

17. aprīlī — M. Gruzītes gleznu izstādes atklāšana.

17. aprīlī — Jauniešu dziesmu un deju vakars Ungāru namā, 245 College ielā.

18. aprīlī — Basketbola sacīkstes, Selonijas kausa izcīņa.

18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums Northern Second. School.

18. aprīlī — DV dienu lielā balle Kolumbus hallē.

19. aprīlī — Brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.

21. aprīlī — plkst. 8 vak. Sv. Andreja b. telpās TLTA popularizējošā lekciju cikls: Dievs un dvēsele. Lektors prof. Dr. B. Kokins.

25. aprīlī — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē DV teātris Kanadā izrādīs „Sarkangalvīte".

25. aprīlī — plkst. 7,30 Pavasara balle 10 Lansdowne Ave., Lansdowne Assembly zālē — T.L. katoļu sarīkojums.

26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

26. aprīlī — plkst. 5 LPB Kanadas kopas sarīk. DV namā Toronto: rakstnieka J. Sarmas 80 g. dzimšanas dienas atcere - literāra pēcpusdiena.

1. maijā — plkst. 8 vakarā TLB rīko Vijas Vētras baleta vakaru: Northern Second. School telpās, Mt. Pleasant Rd. (1 bloku uz ziemeļiem no St. Clair Ave.).

2. maijā — plkst. 7,30 Parkdale Collegiate zālē vīru koris Daugavieši no Čikāgas (dir. A. Kupcis) T.L. Koncertapv. sar.

3. maijā — Sv. Andreja bazn. sar. zālē TLB sestdienas skolas — Ģimenes dienas sarīkojums.

8. maijā — plkst. 8,30 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres vakars ar cīņu līdzgaitnieka O. Perro referātu DV namā.

9. maijā — prof. Jāņa Mediņa 60 darba gadu un Ludmillas Sepes 25 gadu atceres koncerts.

15. maijā — plkst. 8 vakarā Maija balle „Kādreiz maijā" Ungāru zālē, 245 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojumā.

16. maijā — plkst. 6 vakarā Kurzemes cietokšņa krišanas atceres svētbrīdis pie kritušo karavīru pieminekļa Saulainē.

16. maijā — plkst. 7,30 vak. Čikāgas latv. teātra viesizrāde „Kā zaglis naktī" Jarvis Collegiate.

No 16. — 23. maijam — P. Luksa gleznu skate DV namā, 123 Huron ielā, no plkst. 2—8 v

22. maijā — plkst. 8 vakarā vīru ansambļa Kalvis koncerts Parkdale Collegiate.

24. maijā — Pavasara svētki Sidrabenē — sacīkstes un priekšnesumi.

20. jūnijā — Līgo svētki Sidrabenē.

23. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.

29. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Strāls - Didrichsones klavieru koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral Ave.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un mākšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums

LONDONA, ONT.

25. aprīlī — DV Detroitas teātris izrādis Jaunsaimnieka līgavas, Poļu baznīcas zālē, Hill ielā, plkst. 8 vakarā.

2. maijā — plkst. 7 vak. Londonas Latviešu bankas 3 darb. g. atcere Holiday Inn Ball Room King un Waterloo ielu stūrī. Dzledās vīru ansamblis Kalvis.

11. maijā — Sepes - Esēs un Mediņa koncerts Aeolian Hall, Dundas ielā, plkst. 8,30 vakarā.

30. maijā — Skolas izlaidums un Ģimenes diena. Bibliotēkā.

6. jūnijā — DV Londonas nodaļas Ziedu balle, Labour Hall, plkst. 8 vakarā.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

10. maijā — plkst. 5 pp. prof. J. Mediņa 60 darba gadu un L. Sepes 25 g. atceres koncerts Konservātorijas zālē 126 James S. Kopigs Hamiltonas organ. sarīkojums.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

DZ

Baltiešu studenti atb

Baltiešu studentu centrālo studentu savienību prezidiju sedē Čikāgas Lietuviešu jaunatnes centrā, Čikāgā, piedalījās ap 35 ignaunu, latviešu, lietuviešu studentu savienība (ASV pr-ža studentu savienību (globālo) pārstāvēja tās priekšsēdis Algis Zaparackas, Latviešu studentu centrālo savienību (globālo) — Jānis Priedkalns un Ignaunu studentu savienību (ASV) priekšsēža vietnieks Toomas Rebane.

Sēdes dalībnieki plaši diskutēja trimdas baltiešu pašreizējo stāvokli, līdzšinējās neveiksmes un veikumus. Galvākās pārrunas norisinājās par jauniešu uzdevumiem un pienākumiem piedalīties politiskā cīņā par savu tautu zaudēto tiesību atjaunošanām, salidzinot šo uzdevumu ar aktīvitāti savu tautu kultūras dzīvē, kuŗu daži delegāti uzskatīja par mazāk svarīgu aktīvitāti. Par nopietnu draudu mūsu tautību pastāvēšanā uzskatija t. s. kultūras genocīdu Baltijas valstīs un rusifikāciju.

Tika diskutēts arī informācijas darbs un radio raidījumi uz Baltijas valstīm.

Tuvāk tika apskatīts Baltijas radio kuģa projekts, kuŗa īpatnējais statuss un iespaids varētu Baltijas valstu problēmu pacelt pasaules politikas uzmanības centrā. Šis projekts tika salīdzināts ar Radio Free Europe, Madrides un Voice of America raidījumiem.

Baltic St
ma sagatavo
mu piesūti
studentu o
nākošā sta
kongresā.
materiālus
tiešu studen
spiestību m
vienojās ar
piedalīties
tional Insti
fairs izdevu
dom.

Sēde nolē
šu studentu
atsevišķās
Draudzības
Afrikas un
dentiem, t
sectory for
pu dibināša
apvienotu v
rentienu a
kās univers
politisku va
nacionālos

Sēde nolē
ties nāko
Student Co
tā arī U.
Association
dentu kon
norunāja ril
ferences, Š
arī ar pār
studentu
ar aktīvāki
kā poju, u
vienībām.
tautu tiesī
mos būtu
trimdas st

LATVIEŠU EV. - LUT. D

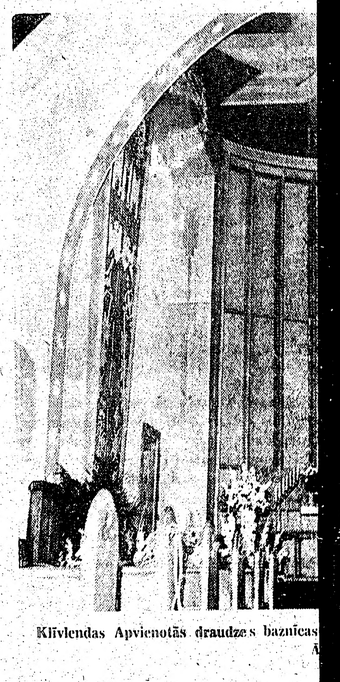

Klīvlendas Apvienotās draudzes baznīcas

No rietumu krasta 3. aprīļa vakarā Klīvlendā ieradās archibīskaps Dr. K. Kundziņš. Līdlaukā viņu sagaidīja visu triju Klīvlendas latviešu draudžu mācītāji ar draudžu pārvalžu priekšniekiem. No lidlauka archibīskaps devās pie Apvienotās draudzes mācītāja J. Kugrēna

4. aprīļa rīta cēlienā archibīskaps ieradās Apvienotās draudzes jaunajā dievnamā, kur ko-

pā ar dra
valdi pārr
tes kārtīb
Archibīska
rās arī va
džu probl
brivajā pa
Priecājās
bu, iegādā
pārbūvi u
Vakarā S
nīcā archi

Klīvlendas latviešu vārdā adv. R. Ābolin
kapam Dr. K. Kundziņam dievnama atslē

Dzīve Savienotās Valstīs

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
N. 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

Baltiešu studenti atbalsta radio kuģa projektu

Baltiešu studentū centrālo studentu savienību prezidiju sēdē Cikāgas Lietuviešu jaunatnes centrā, Cikāgā, piedalījās ap 35 igauņu, latviešu, lietuviešu studentu savienība (ASV pr-ža studentu savienību (globālo) pārstāvēja tās priekšsēdis Algis Zaparackas, Latviešu studentu centrālo savienību (globālo) - Jānis Priedkalns un Igauņu studentu savienību (ASV) priekšsēža vietnieks Toomas Rebane.

Sēdes dalībnieki plaši diskutēja trimdas baltiešu pašreizējo stāvokli, līdzšinējās neveiksmes un veikumus. Garākās pārrunas norisinājās par jauniešu uzdevumiem un pienākumiem piedalīties politiskā cīņā par savu tautu zaudēto tiesību atjaunošanām, salīdzinot šo uzdevumu ar aktīvitāti savu tautu kultūras dzīvē, kuŗu daži delegāti uzskatīja par mazāk svarīgu aktīvitāti. Par nopietnu draudu mūsu tautību pastāvēšanā uzskatīja t. s. kultūras genocīdu Baltijas valstīs un rusifikāciju.

Tika diskutēts arī informācijas darbs un radio raidījumi uz Baltijas valstīm.

Tuvāk tika apskatīts Baltijas radio kuģa projekts, kuŗa īpatnējais statuss un iespaids varētu Baltijas valstu problēmu pacelt pasaules politikas uzmanības centrā. Šis projekts tika salīdzināts ar Radio Free Europe, Madrides un Voice of America raidījumiem.

Baltic Student News izdevuma sagatavošanā vienojās izdevumu piesūtīt visām pasaules studentu organizācijām, izdalīt nākošā starptautiskā studentu kongresā. Izdevumā sakopotu materiālus par pašreizējo baltiešu studentu stāvokli un apspiestību mūsu dzimtenēs. Sēde vienojās arī izpētīt iespējas piedalīties ar rakstiem International Institute for Youth Affairs izdevumā Youth and Freedom.

Sēde nolēma koordinēt baltiešu studentu politisko darbību atsevišķās universitātēs, kā ar Draudzības vakaru rīkošanu ar Afrikas un Āzijas zemju studentiem, tā ar Collegiate Directory for Captive Nations grupu dibināšanu. Šādas grupas apvienotu visu apspiesto tautu pentienu aizstāvētājus atsevišķās universitātēs un gūtu lielāku politisku varu starptautiskos un nacionālos kongresos.

Sēde nolēma kopīgi sagatavoties nākošajam International Student Conference kongresam, tā arī U.S. National Student Association un citu zemju studentu kongresiem. Šajā sakarā norunāja rīkot gadskārtējas konferences. Šajā darbā sadarbotos arī ar pārējām apspiesto tautu studentu organizācijām, sevišķi ar aktīvākām savienībām, — kā poļu, ungāru un ukraiņu savienībām. Cīnīties par apspiesto tautu tiesībām studentu forumos būtu ieteicami kā caur trimdas studentu organizācijām, tā arī caur vietējo zemju studentu delegācijām (piedaloties tajās kā delegāti).

Sēdes dalībnieki ziņoja par igauņu, lietuviešu, tā arī latviešu valodas un literatūras kursiem, kas reģistrēti daudz ASV un Kanadas universitātēs kā oficiāli mācības kursi. Šādu kursu reģistrēšana ir samērā viegla, un sēde aicināja studentu kopas visās zemēs turpināt šo aktīvitāti. Par līdzīgi nozīmīgu sēde saskatīja arī visu pašreizējo zinātnisko darbu ziņu sakopošanu par tematiem, kuŗi attiecas uz Baltijas valstīm. Vispārējo materiālu sakopošanā par pašreizējiem apstākļiem dzimtenēs, sadarbojoties ar vispārējām trimdinieku organizācijām.

Sēdes noslēgumā dalībnieki nosūtīja rezolūcijas ASV prezidentam Džonsonam, ārlietu ministram Raskam, Apvienoto Nāciju delegātam Stīvensonam, ASV Tautas vietnieku namam, Apspiesto Eiropas tautu asamblejai, Kanadas ministru prezidentam Pīrsonam, Austrālijas ministru prezidentam Menzijam, Francijas prezidentam de Gollam, Vācijas kancleram Erhardam, Anglijas ministru prezidentam Hjūmam un Filipīnu prezidentam Makapagalam, aicinot viņus iestāties par cilvēciskās taisnības un akadēmiskās brīvības atjaunošanu Padomijas kolonizētās un apspiestās Baltijas valstīs, un izteica pateicību šo valstu vadībām par viņu līdzšinējo atbalstu.

DV Savienoto Valstu delegātu sapulce Klīvlendā

DV ASV 14. delegātu sapulce notiks 18. un 19. aprīlī Klīvlendas DV apvienības mītnē, 4939 Broadway Ave.

Apvienību un kopu delegātiem savi ziņojumi jāiesniedz rakstveidā. Tāpat rakstveidā pēc debatēm sapulces vadībai jāiesniedz visi priekšlikumi un rezolūcijas. DV zemes vadība izraudzījusi šādus referātus un referentus: Aprūpes jautājumi — J. Utināns, Kultūras un sporta jautājumi — J. Lācis, K. Ķuzulis, T. Sīlis un J. Peniķis. Informācijas nozaŗu darbība — V. Hāzners, N. Rasiņš un A. Valters, Organizācijas jautājumi — V. Hāzners un F. Freimanis, Budžets un finances — P. Ozoliņš.

14. februāŗa sēdē zemes valde izstrādājusi projektu centrālo pārvaldes organu un goda tiesas vēlēšanām, kuŗu iesniegs pilnsapulcei pieņemšanai. Izstrādāti noteikumi DV stipendiju fondam.

DV ASV valdes locekļi Klīvlendā ieradīsies 17. aprīlī un apmetīsies Klīvlendas Sheraton viesnīcā. 17. aprīļa vakarā Klīvlendas DV apvienības mītnē notiks valdes sēde.

J. E.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS DARBOJAS SEKMĪGI

Amerikas latviešu palīdzības fonda gadskārtējā sapulcē 5. aprīlī Ņujorkā pulcējās 31 pilnvarnieks no 37, pārstāvot 11.000 apdrošinātos tautiešus 43 AS valstīs un Kanadā. Sanāksmi atklāja fonda priekšsēdis L. Bērziņš, to vadīja V. Vītiņš no Mineapoles, protokolēja R. Čaks no Milvokiem.

Valdes priekšsēdis sniedza pārskatu par fonda darbību, īpaši uzsveŗot, ka fonds noslēdzis divpadsmito darbības gadu. Izveidojies un nostabilizējies fonda pārstāvības institūts. Visi fonda pārstāvji, pilnvarnieki un nodaļu vadītāji ievēlēti rakstveida vēlēšanās, kurās piedalījušies fonda dalībnieki. Nostabilizējies un izveidojies veselības un dzīvības apdrošināšanas plāns un grupas. Katra apdrošināšanas iestāde darbojas uz patstāvīgas un drošas financiālas bazes, saimniekojot budžeta robežās. Ir bijis iespējams tālāk paplašināt palīdzības apmērus un dažādību. Sevišķi labi darbojies jaunais apdrošināšanas pasākums slimības un nelaimes gadījumu seku darba nespējības plāns. Sakarā ar lielo interesi, varēja palielināt izmaksas, papildinot noteikumus, bet nepaaugstinot normas. Tas dod iespēju ilgāk saņemt pabalstu, īpaši darba nespējas dēļ sakarā ar nelaimes gadījumu.

Kasieris A. Reinsons sniedza finanču pārskatu. 1963. gada budžets izpildījies labi, apgrozīti $ 478.496,-. Tas ir devis iespēju papildināt fonda rezerves kapitālu par vairāk kā $ 100.000,-, un rezerves tagad ir tuvu pie 300 tūkst. dolaru. Pag. darba gadā ārstniecības pabalstos izmaksāts vairāk par 235.300 dolaru, jaunpiedzimušo pūriņiem $ 4500,-. Budžetu 1964. gadam pieņem līdzsvaroti $ 512.000,- apmērā, ārstniecības izdevumiem $ 280.000,-.

Pēc revīzijas komisijas ziņojuma un debatēm pieņem rezolūciju, izsakot valdei un priekšsēdim pateicību par sekmīgu darbu.

Fonda valdi ievēl uz trim gadiem, un šogad tā nebija jāpārvēl. Iepriekšējā revīzijas komisijā darbojās K. Norvelis, T. Rītums, A. Tauriņš, bet šī gada revīzijas komisijā no vecajiem ievēlēja tikai A Tauriņu, no jauna A. Zāģeri un K. Bierni.

V. Irbe

DOMAS
Sabiedriski kultūrāls žurnāls brīvu domu izmaiņai.
4 reizes gadā.
Burtnicas cena $ 0.35,
gadam: $ 1.35.
LATVIAN MAGAZINE
„DOMAS"
1214 N. Kedzie Avenue
Chicago, Ill., USA. 60651

KAS DARĀMS, LAI VEICINĀTU KULTŪRAS DZĪVI LATVIEŠU KOLONIJĀS AMERIKĀ

Daudzi mākslinieki kā šinī kontinentā, tā arī Eiropā bieži vien labprāt sniegtu ASV un Kanadā koncertus, teātŗa izrādes, vai arī rīkotu izstādes, bet lielo attālumu dēļ to nedara, jo ieskata turneju noorganizēšanu par neiespējamu. Un tā, tīri nemanot, mākslas dzīve pamazām apsīkst, jo māksliniekam ir jāiet pie tautas. Tautai jānāk saskarē ar mākslinieku un viņa mākslu.

Un šai laukā DV organizācija ASV un Kanadā var nākt talkā. Tā var izveidot aparātu, kas dotu iespēju māksliniekam nokļūt pie tautas. ASV un Kanadā būs reta tāda latviešu kolonija, kuŗā nedarbotos Daugavas Vanagu apvienība, nodaļa vai kopa, vai vismaz kāds DV organizācijas pārstāvis. Daudzos gadījumos ir vēl priekšrocības telpu sagādē (apvienībās, kuŗām pašam ir savi nami). Tie ir visi nepieciešamie priekšnoteikumi iedarbīga aparāta izveidošanai, kas spētu efektīvi darboties mākslas veicināšanas laukā. So iestādījumu varētu nodēvēt — Daugavas Vanagu mākslas aģentūra Amerikas Savienotajās valstīs.

Sav. Valstīs un Kanadā ir vismaz kādi 40 lielāki vai mazāki latviešu centri, un tie būtu:

Ņujorka, N. Y.; Ņubransvika, N. J.; Filadelfija, Pa.; Vašingtona, D. C.; Pitsburga, Pa.; Klīvlenda, Ohio; Kolumbusa, Ohio; Indianapole, Ind.; Des Moina, Iowa; Omaha, Iowa; Linkolna, Nebr.; Losandželosa, Calif.; Sanfrancisko, Calif.; Portlande, Oreg.; Longvjū Wash.; Takoma, Wash.; Sietla, Wash.; Vankuvera, B. C.; Edmontona, Alb.; Vinipega, Man.; Sūfolsa, S. Dak.; Mineapole, Minn.; Milvoki, Wisc.; Cikāga, Ill.; Kalamazū, Mich.; Grand Rapidi, Mich.; Saginava, Mich.; Detroita, Mich.; Londona, Ont.; Hamiltona, Ont.; Sadberija, Ont.; Toronto, Ont.; St. Katarīnes, Ont; Ročestera, N. Y.; Sirakuzas, N. Y.; Albānija, N. Y.; Montreala, P. Q.; Bostona, Mass., Vilimantika, Conn.

Visās šajās vietās būtu iespējams organizēt koncertus, teātŗa izrādes un izstādes. Caurmērā, viena šāda turneja dotu DV organizācijai (par sarīkojumu izkārtošanu uz vietām) no $ 500,- līdz $ 1.000,-, atkarībā kāda rakstura turneja.

Tikai tāda apjoma organizācijai, kāda ir Daugavas Vanagi, ir iespējams efektīvi veikt vajadzīgo plānošanu, lai māksliniekiem velti nebūtu jāšķiež līdzekļi nevajadzīgiem ceļa izdevumiem, lai nelietderīgi nebūtu jātērē laiks, nokļūstot no vienas vietas uz otru, lai sarīkojumi būtu izkārtoti tā, ka tie viens otru netraucē.

Šāda plānošana un turneju maršrutu izstrādāšana nodrošinātu izpildītājiem māksliniekiem maksimālo materiālo ieguvumu, jo ceļa izdevumi būtu minimāli, un tāpat arī laika patēriņš. Ievērojot plašo organizāciju, kas ir mūsu rīcībā, un rūpīgu, labi izplānotu reklāmu, sarīkojumiem netrūks arī apmeklētāju. Rezultātā ieguvēji būs latviešu mākslinieki, tauta un, protams, pati Daugavas Vanagu organizācija. Šāda apmēra pasākumu ir spējīga iedzīvināt tieši DV organizācija, jo tās rīcībā ir nepieciešamais aparāts un personāls šī pasākuma sekmīgai darbībai.

ŅUJORKA

◉ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Ņudžersijas rajona dāmu komitejas rīkotais vīru koŗa koncerts devis $ 425,- atlikumu.

◉ Bērnu vasaras nometne Katskiļu kalnos arī šogad notiks četros periodos. Pirmais periods sāksies 6. jūlijā, izbeidzoties ar 20. jūliju, otrs izbeidzas 3. augustā, trešais 17. augustā, bet pēdējais periods paredzēts tikai 12 dienas no 17. līdz 29. augustam, jo pēc tam sākas skautu nometne. Trijos pirmajos periodos dalības maksa 45 dolaru par periodu, pēdējā 40 dolaru. Šogad nometne paredzēta arī Filadelfijā.

◉ Draudzes bibliotēku kārto E. Svūksta. Draudzes locekļi grāmatas var dabūt lasīšanai arī mājās. Pagaidām bibliotēkas grāmatas var dabūt sestdienās Draudzes namā.

DEITONA

◉ Deitonas un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudze pavasaŗa sarīkojumā Deitonā, Ohio, 2. maijā godinās tavu ilggadīgo, aktīvo draudzes locekli rakstnieku Jāni Sirmani viņa 60. mūža gada atcerē un 35 g. rakstniecības darbā. Tuvākā informācija pie rīcības komitejas priekšsēža prof. Ernesta Abeles, 247 Turner Ave., Ada, Ohio, vai draudzes priekšnieka A. Dzirnes, 119 Northwood Ave., Dayton, Ohio, 45405.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

◉ Kapteinis Vilmārs Kukainis ar dzīvesbiedri un bērniem no Fort Li (Lee), Virdžīnijā, bija ieradies savu atvaļinājumu pavadīt pie piederīgiem un radiem Grand Rapidos un St. Džosefā, Mičigenā. Viņam bija paredzēts pavasarī dienesta norīkojums uz Dienvidkoreju, bet tagad tas mainīts, un jau aprīļa mēnesī kapt. Kukainis dosies uz Teherānu, Irānā.

◉ Sevišķi sirsnīgu mirkli bija sagādājusi Vienības draudzes sestdienas skolas skolotāji saviem audzēkņiem, sarīkojot 4. aprīlī jaunatnes rakstnieka Jāņa Sirmaņa 60 gadu atceres brīdi. Skolas pārzine Z. Lapsiņa bērniem pastāstīja par rakstnieka devumu jaunatnei, bet skolot. Ed. Avots pieskārās viņa dzīves gājumam. Mazās skolnieces Ingrīda Birze lasīja par Lieldienu zaķi un olām, bet Ramona Roga bija veidojusi izteiksmīgus meža māju un Krikša zīmējumus. Visi zināja kaut ko pastāstīt par bērniem patīkamām grāmatām, daudzas no tām skolēni varēja par jaunu skatīt, jo bija arī J. Sirmaņa grāmatu skate. Atceres svētbrīdi vadīja un lūgšanu teica skolot. J. Rumberga.

◉ Vietējās DV apvienības pūles, rīkojot kostīmu balli 4. aprīļa vakarā Latviešu biedrības namā, vainagojās sekmēm, jo netrūka ne apmeklētāju, ne atsaucības, kādēļ sarīkojums dos labu atlikumu. Bija atsevišķi ciemiņi no Kalamazū, Lansingas, Grand Hevenas un pat Toronto. Polonēzi vadīja agr. J. Brūns ar dzīvesbiedri skolot. E. Brūnu, bet otrā pārī bija DV apvienības pr-ks A Barkāns ar V. Poli. Žūrijas komisijā oriģinālāko kostīmu godalgošanai darbojās N.Subiņš, G. Kaļējs, arch. A. Linde, R. Zālīte un R. Kornete, un tā pēc „rūpīgiem apsvērumiem" 1. godalgu piešķīra Vilmai Melnūdrei (Slota) no Kalamazū — kaķa rotu; 2. vietā ierindojās Makšis Jansons (Meksikānis), saņēma vāzi. Atzinību par rūpīgu tērpa darinājumu izpelnījās Ruta Brēdiķe.

Izlozē augļu grozu un pudeli ar nosaukumu Zaķis laimēja Jānis Plāte, bet Vold. Salnas skaņu plati — Antons Bogdans. Trešā laimesta — tortes īpašnieks nebija atrodams, un to par jaunu laida vairāksolīšanā. Galdiņi bija gaumīgi dekorēti un dejas spēlēja kapella „Echo - Tones".

V. Z.

GRAND RAPIDI (MIČ.)

◉ Skrundas gaidu un skautu vienības Sv. Jura dienas sarīkojums notiks 26. aprīlī, to ievadīs dievkalpojums Vienības draudzes baznīcā, piedaloties abu lut. draudžu mācītājiem. Plkst. 4 p. p. latviešu biedrības telpās gaidu un skautu priekšnesumi, rotaļas, dejas un kafijas galds. Gaidu un skautu vecāku padomes p a š r e i z vāc ziedojumus šo jaunatnes organizāciju atbalstīšanai, nometņu sarīkošanai, inventāra iegādei u. c. mērķiem.

◉ Vietējā DV apvienībā pēc jaunās valdes ievēlēšanas sācies rosīgs darba posms. Radīts sarīkojumu kalendārs visam gadam un ievadītas sarunas par lit. kritiķa J. Rudzīša priekšlasījumu un dejotājas Vijas Vētras viesizrādi Grand Rapidos, ko dažādu apstākļu dēļ nebija iespējams agrāk izkārtot. Apvienības valde laidusi klajā plašu apkārtrakstu, kuŗā ne tikai ziņas par apvienības darbību Grand Rapidos, bet tas atspoguļo arī svarīgākos notikumus DV veikumos visā ASV mērogā. To piesūtīs visām DV apvienībām Sav. Valstīs informācijas apmaiņai. Jaunā apvienības priekšnieka adrese: Andrejs Barkāns, 611 Evans S. E., Grand Rapids 3, Mich. 49503.

● 18 aprīlī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas sarīkojums latviešu biedrības telpās. Uzvedīs T. Bangas „Septiņas vecmeitas", Arn. Štama režijā. Pēc izrādes saviesīga dzīve. Ieejas maksa pieaugušiem 2 dolari.

LATVIEŠU EV. - LUT. DRAUDŽU VIRSGANS KLĪVLENDĀ

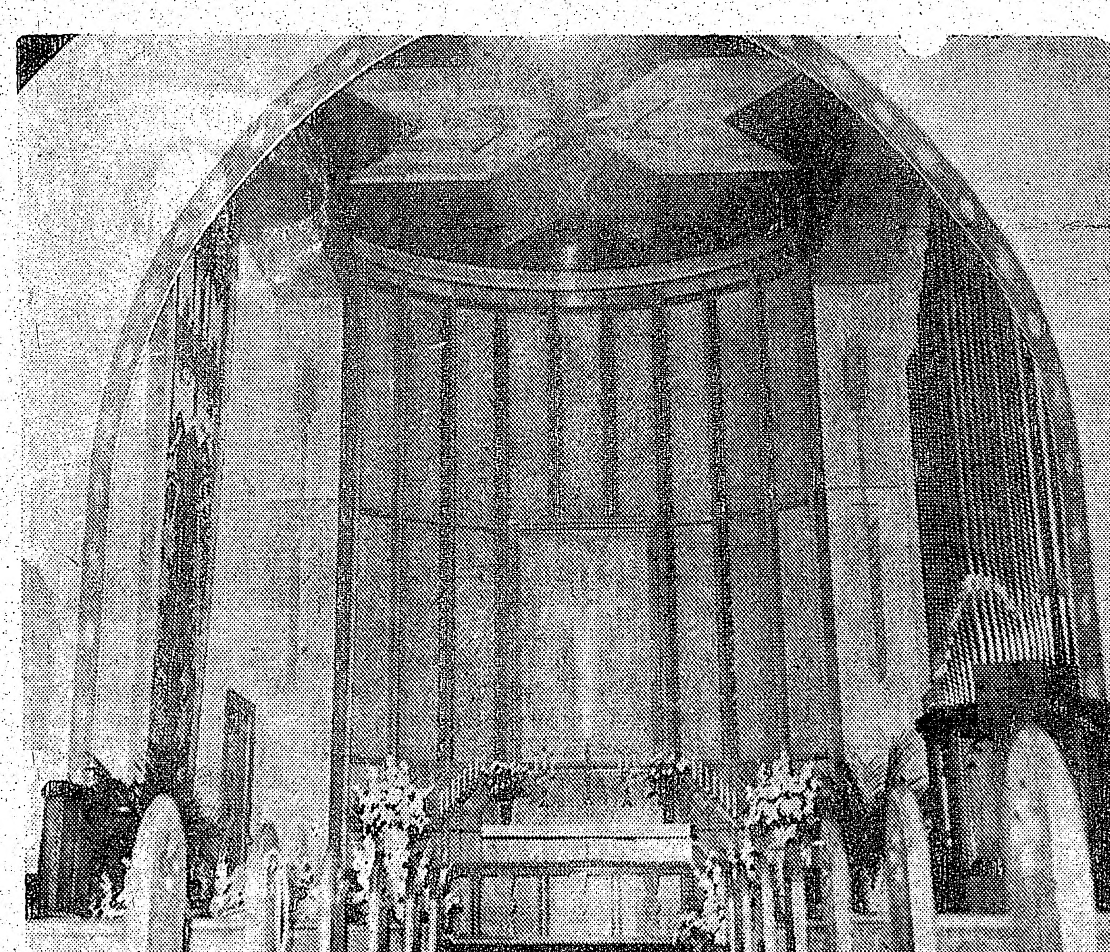

Klīvlendas Apvienotās draudzes baznīcas altāris. Tas veidots pēc mākslinieka - architekta R. Ābolīņa meta. Foto P. Blūms

No rietumu krasta 3. aprīļa vakarā Klīvlendā ieradās archibīskaps Dr. K. Kundziņš. Lidlaukā viņu sagaidīja visu triju Klīvlendas latviešu draudžu mācītāji ar draudžu pārvalžu priekšniekiem. No lidlauka archibīskaps devās pie Apvienotās draudzes mācītāja J. Kugrēna.

4. aprīļa rīta cēlienā archibīskaps ieradās Apvienotās draudzes jaunajā dievnamā, kur kopā ar draudžu mācītāju un pārvaldi pārrunāja dievnama iesvētes kārtību svētdien, 5. aprīlī. Archibīskaps pārrunās pieskārās arī vairākām latviešu draudžu problēmām un parādībām brīvajā pasaulē un dzimtenē. Priecājās par draudzes uzņēmību, iegādāto dievnamu, par tā pārbūvi un izdaiļošanu.

Vakarā Sv. Paula luterāņu baznīcā archibīskapa vadībā notika kopīgs dievkalpojums Miera un Mārtiņa Lutera draudzēm. Dievkalpojumā piedalījās arī Sv. Paula draudzes amerikāņu mācītājs R. F. Uffelmans. Liturģiju vadīja Mārtiņa - Lutera draudzes mācītājs K. Briedis. Savā svētrunā archibīskaps runāja par tematu: — Kristus ir augšām cēlies, ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem! — Savā svētrunā norādīja, ka arī kristiešiem un visām draudzēm ir jāceļas jaunai skaistai, mīlestības pilnai dzīvei.

Miera draudzes mācītājs K. Sautiņš aizlūdza par visām mūsu draudzēm un sevišķi par latviešu draudžu virsganu — sirmo archibīskapu.

Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja Mārtiņa Lutera draudzes koris brīvmākslinieces V. Ūbelītes vadībā. Stefana Ādama Svēto pilsētu dziedāja vijoļu dueta un ērģeļu pavadījumā.

Pēc dievkalpojuma visi pulcējās baznīcas blakus telpās pie dāmu komiteju klātiem galdiem, kur sirsnībā un sadraudzībā pavadīja laiku pārrunās un atmiņās.

Svētdien, 5. aprīlī, izdarīja Klīvlendas Apvienotās latviešu draudzes dievnama iesvētīšanu.

Klīvlendas latviešu vārdā adv. R. Āboliņš nodeva archibīskapam Dr. K. Kundziņam dievnama atslēgas. Foto P. Blūms.

...MU KALENDĀRS

No 16. — 23. maijam — P. Lukša gleznu skate DV namā, 123 Huron ielā, no plkst. 2—8 v.

22. maijā — plkst. 8 vakarā vīru ansambļa Kalvis koncerts Parkdale Collegiate.

24. maijā — Pavasaŗa svētki Sidrabenē — sacīkstes un priekšnesumi.

20. jūnijā — Līgo svētki Sidrabenē.

23. maijā — plkst. 7,30 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.

29. maijā — plkst. 8,15 vakarā pianistes Ilzes Strāls - Didrichsones klavieru koncerts Sv. Jāņa baznīcas zālē, Balmoral Ave.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums

LONDONA, ONT.

25. aprīlī — DV Detroitas teātris izrādīs Jaunsaimnieka līgavas, Poļu baznīcas zālē, Hill ielā, plkst. 8 vakarā.

2. maijā — plkst. 7 vak. Londonas Latviešu bankas 3 darb. g. atcere Holiday Inn Ball Room King un Waterloo ielu stūrī. Dziedās vīru ansamblis Kalvis.

11. maijā — Sepes - Ešes un Mediņa koncerts Aeolian Hall, Dundas ielā, plkst. 8,30 vakarā.

30. maijā — Skolas izlaidums un Ģimenes diena. Bibliotēkā.

6. jūnijā — DV Londonas nodaļas Ziedu balle, Labour Hall, plkst. 8 vakarā.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

HAMILTONA

10. maijā — plkst. 5 pp. prof. J. Mediņa 60 darba gadu un L. Sepes 25 g. atceres koncerts Konservātorijas zālē 126 James S. Kopīgs Hamiltonas organ. sarīkojums.

NIAGARA

23. maijā — Latviešu jaunatnes basketbola turnīrs un tradic. Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

19. aprīlī plkst. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, plkst. 4 Beišorā, Sv. Lūka baznīcā māc. O. Gulbis, māc. J. Siliņš, pēc tam ref. par jaunākiem atradumiem Jēzus dzīves pētniecībā, krāsaini diapozitīvi; plkst. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols, pēc tam rakstnieku vakars.

AURORA, ILL.

420 Dawners Place. Mūsu Pestītāja baznīcā.

ČIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķiršons, tel. FI 3-2420.

19. aprīlī plkst. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola, plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

19. aprīlī skautu un gaidu Sv. Jura dienas dievkalpojums. Dziesmu lapiņas. Latviešu skola. Pēc dievkalpojuma liter. kritiķa Jāņa Rudzīša referāts.

3. maijā Debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Dievgalds. Jauniešu iesvēte. Māc. J. Sīpols un V Liventāls.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā

26. aprīlī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Draudzes sapulce.

Santa - Rozā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

19. aprīlī plkst. 12,30 dievkalpojums.

P. Dreimanis

AUDZINĀŠANAS PAMATI

Daudz ir spriests un rakstīts par audzināšanu, tomēr vajadzīgās skaidrības nav bērnu un jauniešu attīstības gaitā. Arī vispopulārākie paidagogi bieži vien ir nobrīnījušies par saviem vājiem panākumiem audzināšanā, lai gan sabiedrība ir tanīs domās, ka audzināt var katrs tās loceklis. Šīs domas, varbūt, attiecināmas uz fizioloģisko ķermeņa attīstību, kurai parasti pietiek ar ārstu noteikto barošanu un apkopšanu. Bet kultūras cilvēks ar to nevar samierināties. Viņam nepieciešama garīgo spēju izkopšana, rakstura attīstība, radoša gara stiprināšana un citu iekšējo spēku izveidošana. Kā veicināt šīs garīgās pasaules veidošanos par cilvēka dzīves un panākumu stūrakmeni? Šis temats nav iztirzājams īsā apcerējumā. Tajā iespējams tikai vērst kultūras darbinieku uzmanību uz problēmu, kurai jāpievērš nopietna vērība.

Lai audzināšanai būtu zinātnisks pamats, jāpazīst bērnu un jauniešu daba. To ir viegli pateikt, bet gandrīz nav iespējams panākt, īpaši bērnu pirmajos dzīves gados, kad viņi paši par sevi maz var pastāstīt un viņu dabas pētītājus negribot var maldināt. Bet šim cilvēka dzīves posmam ir ļoti svarīga nozīme kā viņa attīstībā, tā arī visā mūžā; piem., pirmajos trijos dzīves gados bērnā veidojas viņa sirdsapziņas balss, cilvēka morāles pamats; arī iedzimtās iespējas (dispozicijas) sāk lēnām veidoties, lai pārvērstos par tādām spējām, no kurām atkarājas visa cilvēka nākotne; jau agrā bērnībā cilvēka iekšējie dzīves spēki saduras un sadarbojas ar tā apkārtni jeb vidi; līdz ar to sāk veidoties viņa raksturs.

Ar bērna iekšējām norisēm vispirms iespējams iepazīties viņa vecākiem, īpaši mātei. Viņa var vērot katru bērna kustību, vaibstu, skaņu un visu pārējo. Tā kā bērns bieži manto vecāku dabas īpašības, tad viņiem arī vieglāk atšifrēt, ko nozīmē jaunpiedzimušā bērna izteiksmes veidi, bet ne vienmēr — viņā var iedzimt arī citu priekšteču īpašības. Tāpēc, kā jau aizrādīts, grūti agrā bērnībā iepazīties ar audzināmā dabu. Arī speciālistiem, psichologiem, grūti to raksturot. Tomēr audzinātājiem jācenšas ar bērna pārdzīvojumiem iepazīties, jo uz tiem jābalsta visa viņa audzināšana; citiem vārdiem — tiem jāpielāgo attīstības līdzekļi, lai palīdzētu bērna iekšējiem spēkiem, vienām dziņām un tendencēm aizkavēt un pat aizsegt ceļu jeb iedarbību, otrām to atvērt, pakļaujot attīstības gaitu kopīgam plānam jeb harmoniskam veidošanās procesam. Un audzināšana tad nu nozīmē piemērot bērna īpatnībām, viņa īpatām dabas norisēm tādu metodi un līdzekļus, kas veicina viņa dabisko attīstību; piem., kam patīk rotaļāties ar zināmiem priekšmetiem, iekārtot šīs iespējas; kas labprāt klausās dziedāšanu, dziedāt tautas dziesmas; kas mierīgi un uzmanīgi klausās, stāstīt pasakas, īpaši par bērnam pazīstamiem dzīvniekiem u. t. t. Agrā bērnībā, protams, interešu virziens grūti konstatējams. Ar laiku sāk atklāties, un līdz ar to izglītības un audzināšanas līdzekļi vieglāk izvēlami un piemērojami audzēkņu dabiskām īpatnībām.

Tātad iepazīšanās ar audzēkņu dabu, iekšējām īpatām norisēm un tām atbilstošu paņēmienu un līdzekļu piemērošana ir audzināšana. Agrā bērnībā tas ir ļoti grūts uzdevums. Pamazām tas kļūst vieglāks kā bērnu dārzā, tā īpaši skolās. Tad jau iespējams konstatēt skolēnu atmiņu tipu un dažas citas īpašības; piem., rakstura pazīmes, morālisko stāju un citu. Protams, ne vienmēr tas izdodas skolotājiem un citiem audzinātājiem. Ieteicams griezties pie psichologiem, kas ir specializējušies bērnu un jauniešu psiches pētīšanā. Lielās skolās, kur klasēs daudz bērnu, katra audzēkņa īpatnības nav iespējams ievērot; dažas tomēr jāpatur prātā; piem., raksturs un atmiņas tips, — pirmais kārtības uzturēšanai, otrs — mācību sekmēm; skolotāji var arī noskaidrot klases vairākuma īpatnības. Tagadējās mazajās latviešu papildskolās gan iespējams ievērot vairākas atsevišķu skolēnu īpatnības un paturēt tās prātā klases darbā un sevišķi audzināšanā. Tad bērniem būs arī lielāka interese par šīm skolām un labākas sekmes mācībās.

Ne mazāka nozīme audzināšanā ir kontinuitātei jeb ievadītās kārtības turpināšanai visiem nākošiem audzinātājiem. Šī saskaņotā rīcība mazāk svarīga mācāmvielas un metodes izvēlē, bet galvenokārt audzēkņa īpatnību ievērošanā. To noskaidrošanā pirmais audzinātājs var kļūdīties. Kļūdas jāizlabo, bet audzēknim nemanāmā veidā, piem., konstatējot bērnā citu atmiņas tipu, nekā tas agrāk atzīts, jāizvēlas tāda mācāmviela, kas vieglāk noskaidrojama ar pareizā atmiņas tipa ievērošanu; šis tips allaž paturams prātā: klases darbā ieteicams lietot vairākiem tipiem atbilstošu metodi.

Kontinuitātes ievērošanai sevišķi svarīga nozīme rakstura attīstībā. Tās ietekmē veidojas harmoniskais raksturs. Tad cilvēks ir nosvērts uzvedībā un darbā. Par tādu individu jau iepriekš ir iespējams pateikt, kā viņš rīkosies attiecīgajā gadījumā. Kā pretstats harmoniskajam raksturam ir saskaldītā daba; citiem vārdiem — ja katrs audzinātājs ir piegājis audzēknim no sava viedokļa, tad tam var būt tik daudz rīcības veidu, cik viņam ir bijis audzinātāju, un savā rīcībā viņš allaž ir nenoteikts un nenosvērts. Tādam darbiniekam grūti iedzīvoties un noturēties darbā. Arī attieksmēs pret savu valsti viņš var būt nenosvērts.

Lai veicinātu harmonisko rakstura attīstību, iestādēm, kas rūpējas par skolām, jāpanāk, lai tajās būtu vismaz līdzīga izturēšanās pret audzēkņiem. Ģimenēm tādas prasības neviena iestāde nespēj nodiktēt. Tās iespējams tikai aicināt iepazīties ar paidagoģisko literātūru un sekot tās norādījumiem. Lai sekmētu principiāli saskaņotu audzināšanu, skolotājiem jāiepazīstas ar audzēkņu vecākiem ģimenēs un jāvienojas ar viņiem par svarīgākiem jautājumiem attiecībā pret bērniem. Latvijas brīvvalsts laikā klašu audzinātāji skolās (īpaši Rīgā) vismaz reiz gadā apmeklēja savus skolēnus viņu dzīves vietā pie vecākiem vai to aizstājējiem. To izturēšanās pret bērniem un jauniešiem nebija vienāda; arī telpas, kurās viņi mitinājās, bija dažādas. Tomēr skolu darbiniekiem izdevās parasti vienoties par audzināšanu principiālajos jautājumos. Šai ziņā skolotājiem izpalīdzēja arī Skolas padome ar referātiem par paidagoģiskiem tematiem, tā tuvinot skolu ģimenei un sekmējot vecāku pakļaušanos audzināšanas principiem. Protams, bija arī izņēmumi, bet to nebija daudz. Netrūka gadījumu, kad klases audzinātājam vajadzēja nolīdzināt radušās nesaskaņas skolēnu un viņu vecāku vai aizbildņu attieksmēs.

Tātad audzināšanas izpratnē un praksē ir daudz nenoskaidrotu jautājumu un pie tam tādu, kuriem liela nozīme kā atsevišķa pilsoņa rīcībā, tā arī valsts dzīvē. Arī trimdinieku rūpēs par savu atvašu saglabāšanu tautai būtu labāki panākumi, ja, pirmkārt, ģimenes un pēc tam arī mūsu papildskolas kaut cik ievērotu zinātniski pamatotus audzināšanas principus kā nacionālā ziņā, tā svešās zemes darba laukā un sadzīvē. Rūta Skujiņa savā grāmatā „Sirds dzīvo no niekiem" raksta: „Jaunatnes vārdā liecinu, ka, ar katru gadu, mums lielākiem augot, mēs sākam jo vairāk apzināties un apjaust sava garīgā mantojuma nozīmi" (93. lp.). Tā arī ir kontinuitāte, kurai daudz pretinieku mūsu dienās. Bet fakti liecina pretējo. Tā pati dzejniece minētās grāmatas turpmākās lapas pusēs konstatē: „Latviešu jaunieši pamatskolās, vidusskolās un augstskolās izcīna pirmās vietas un gūst izcilas sekmes. Tos bieži apraksta laikrakstos. Bet ir aizmirsts kāds ļoti svarīgs apstāklis: ka šeit līdzi pašu pūlēm darbojas svēts mantojums, saņemts no latviešu tautas caur vecākiem iedzimtības celā — centība, izturība, neatlaidība, inteliģence un jaunradītājs gars" (95. lp.). „Kas nenoliedz savu tautu, to tur vēl stipras saknes. Valoda, tradicijās, reliģija — tie ir spēki, kas izveda jūdus cauri gadu tūkstošu kļūmēm. Kāpēc mēs gribam būt vāji, ja zinām, ka garīgi stipram pieder pasaule. Stipram, jaunam un līksmam. Esi jauns un līksms, ja gribi uzvarēt" . . . „Laimīgie jaunieši, jūs paši, droši vien, neapzināties, no kādiem spirgtiem, dzidriem avotiem jums vēl lemts dzert" (96. lp.), neizslēdzot no tiem audzinātāju mīlestību un pat spēju uzupurēties audzēkņu labā.

Aplūkotie audzināšanas principi nevar neietekmēt jaunās paaudzes attīstību nacionālā garā: iedzimto īpašību ievērošana un to attīstība par noteiktām spējām, kā arī kontinuitātes balstīšana uz tām kā atsevišķa individa rakstura veidošanā, tā tautas garīgā mantojuma pārņemšanā ir normāla iespēja jauniešiem palikt uzticīgiem savai tautai.

Klasiskās izglītības dēstītāja piemiņai

PIEBALGĀ MIRIS AUGUSTS ĢIEZĒNS

Nupat šķirstot beidzamajā laikā no Rīgas saņemtos Literātūras un Mākslas numurus, atradu 1. februāra numurā Kārļa Egles īso, bet sirsnīgi un ar lielu mīlestību un godbijību uzrakstīto rakstu — Augustu Ģiezēnu pieminot. Miris Ģiezēns jau 23. janvārī Jaunpiebalgā. Laikā no 1920. līdz 1940. g. viņu visai labi pazinu, tad atļāvos arī no savas puses uzrakstīt kādas rindas, lai sauktu atmiņā viņa garīgo tēlu tagadējai mūsu jau stipri vidējai, patiesībā jau vecākajai trimdas paaudzei, starp kuras pārstāvjiem dažs labs ir bijis arī tieši Ģiezēna audzēknis.

Augusts Ģiezēns bija dzimis 1888. g., laikam turpat Jaunpiebalgā, kur viņš tagad ir miris. Studējis viņš klasisko filoloģiju Tērbatā, starp citu arī pie prof. Ernsta Felsberga. Pirmā pasaules kaŗa beigās Ģiezēns ieradās Latvijā (es ar viņu iepazinos 1920. g. vasarā). Laikam savus valsts eksāmenus viņš bija nokārtojis jau Tērbatā, kandidāta grada jautājums tomēr vēl oficiāli nokārtots nebija. Atceros, ka tūliņ pēc E. Felsberga atgriešanās Rīgā 1920. g. vasarā Ģiezēns bija griezies pie viņa ar savu Sofokla Antigones tulkojumu (to toreiz jau bija paguvis laist klajā Ansis Gulbis), lūgdams, lai ieskaita to viņam par kandidāta darbu. Pēc Felsberga priekšlikuma, cik atceros, to fakultāte arī izdarīja, un tā no 1920. g. rudens Ģiezēns sāka darboties Rīgas skolās par pilntiesīgu latīņu valodas skolotāju, visvairāk Rīgas I pilsētas ģimnazijā. Drīz parādījās viņa latīņu lasāmā grāmata un latīņu gramatika. Stipras konkurentes tām bija Eduarda Gulbja latīņu chrestomātija Prīmā lūce un Latīņu gramatika, ar kurām abi autori arī pārvaldīja latviešu ģimnazijas. Tā pagāja Ģiezēnam ilgi gadi, mācot latīņu valodu ģimnazijās un dažādos kursos. Kā latīņu valodas skolotājs viņš bija visai populārs. Būdams visai cītīgs un darbīgs, viņš parallēli latīņu valodai drīzi pēc 1920. gada sāka rosīgi nodoties arī latviešu valodas mācībai mūsu skolās, sarakstīdams lielu daudzumu mācības grāmatu dažādām vidusskolu klasēm. Tomēr viņa sirdslieta palika latīņu un vēlāk arī grieķu valoda un literātūra, pēdējā tikai individuāli viņam pašam, jo neatceros, ka viņš būtu kādā skolā mācījis grieķu valodu. Trīsdesmitajos gados un vēl pēc tam Ģiezēns cītīgi nodevās Homēra lielo grieķu dzejas darbu Iliādas un Odisejas tulkošanai. Ja nemaldos, 1942. g. Odiseja tika iespiesta. Pēc tam Odisejas tulkojums esot vēl pārlabots un papildināts un arī vēl pašā beidzamā laikā Ģiezēns gar to darbojies, veidodams jaunu iespiešanai paredzētu tekstu Valsts izdevniecībai. Bez jau augstāk pieminētā Sofokla Antigones tulkojuma Ģiezēns vēl tulkojis no latīņu valodas Apuleja darbus, Amors un Psiche un Zelta ēzelis. Tāpat tulkojis arī dažus Ovīdija fragmentus. Jau 1922. g. iznākusi viņa antoloģija Grieķu lirika, vēlāk arī Antikās literātūras antoloģija I 1951. g., II 1952. g. Šķiet, Ģiezēns tulkojis arī Plauta Gūstekņus ir lakam arī kādu Aristofona komēdiju. Viņš tulkojis arī Aristoteļa Poētiku. Rakstījis arī vispārīgi par klasiskās literātūras jautājumiem un atsevišķus klasiskās literātūras darbus arī visai veiksmīgi komentējis, cenzdamies tos padarīt tuvākus mūsu dienu lasītājiem. Bet viens ir skaidrs — jaunā humānitāri ievirzītā latviešu paaudze, kas interesētos par klasiskajām valodām, nedrīkstētu līdzās citiem jau aizsaulē aizgājušajiem klasiķiem — profesoriem Felsbergam un Straubergam, skolotājiem Bištēviņam un Švānbergam un vēl dzīvajiem prof. P. Ķiķaukam un skolotājam Eduardam Gulbim — nekad aizmirst arī kluso, bet apbrīnojami cītīgo un savā gara darbībā nepārtraukti rosīgo Augustu Ģiezēnu, kas tiešām daudz darījis, lai saglabātu jau kopš ilgiem gadu desmitiem arvien pastāvējušas saites starp seno brīvo klasisko latīņu un sevišķi savā pētīšanas darbā mūžam nerimstošo grieķu un tāpat savā garīgajā rosmē nekad mieru nepazinušo latviešu tautas garu.

E. Blese

MŪSU KOPDARBĪBA

BŪSIM VIENOTI

Ar smagu sirdi atstājām tēvzemi, neziņā un šaubās veģetējām Vācijas nometnēs, tagad jau otru gadu desmitu savu dzīvi vadām trimdā. Mūsu tukšās rokas un ātrais dzīves temps bija ceļa zīme ierodoties šinī zemē. Smagu fizisku darbu no mums prasīja pirmie gadi. Ar laiku uzstrādājāmies, iepirkām mājas, automašīnas, skolojām bērnus.

Tas bija labi. Sliktāk bija, ka dažs, turīgāks kļuvis, iedomājās sevi stipru, gudru un pārāku par citiem. Iedomātā pārākuma apziņa un strīdīgums radīja šķelšanos un nelielu pārgudro nobirumu. Kāds gan spēks ir atsevišķam turīgam individam, ja viņš stāv malā viens? Vienmēr būs daudzi turīgāki un stiprāki par viņu. Spēks ir tikai vienībā, kad, kopīgi darbojoties, sasniedzam tautai un sabiedrībai derīgus mērķus.

Nepareizi iedomāties, ka kopdarbība ir tikai trūcīgo tiesa. Kopdarbības ideja gan radās trūcīgā strādnieku šķirā Anglijā, taču kopdarbība nav identificējama ar zemu dzīves standartu. Dānija ar augstu labklājību ir klasiska kooperācijas zeme. Tāpat labi izveidota kooperācija ir Skandināvijas valstīs un Somijā. Labu piemēru šinī ziņā rādīja arī Latvija ar spēcīgu kooperatīvo sistēmu: piensaimnieku sabiedrības, patērētāju b-bas u. c. kooperācijas pasākumi.

„Kopdarbība zeļ līdztekus tautas labklājībai". Šos zīmīgos vārdus teica Latvijas pirmais ministru un pēdējais valsts prezidents Dr. Kārlis Ulmanis, kura ierosmē radās toreizējās kooperatīvu centrāles Vienība, Turība. Sekojot latviešu pasākumiem ASV un Kanadā, saskatāma zināma parallēle ar Latvijas neatkarības laikmetu. Nostabilizējoties dzīves apstākļiem un pieaugot labklājībai, rodas dabisks pamats un auglīga zeme latviešu kooperātīviem saimnieciskā un sociālā laukā, kā arī citās nozarēs.

Atzinība latviešu kooperātoriem un tautsaimniekiem, kas saskatījuši īsto vajadzību, lai katrā „pagastā" būtu sava latviešu kreditsabiedrība un citi iespējamie kopdarbības pasākumi. Labas sekmes jau esošiem un nākošiem latviešu kooperātīviem. Ar dievpalīgu, vienoti stāsimies visi kopīgā darbā.

Andr. Leiše

LATVIEŠU KOOPERĀCIJAS SAVIENĪBA

Laipni lūdzam un aicinām — visus kooperācijas darbiniekus, esošos un topošos kooperācijas pasākumus un to biedrus, kā arī ikvienu, kas atzīst un sekmē latviešu kooperāciju, nākt talkā šādu atziņu un mērķu īstenošanai: 1. Latviešu labklājības vispārējā līmeņa celšanai organizējami un veicināmi tādi pasākumi, kas darbojas uz kooperācijas principiem. 2. Kooperācija trimdā iespējama vairākās, vispārības interesēm svarīgās nozarēs. Tādēļ tās veicināšanai ir nepieciešama idejiska un neatkarīga bezpeļņas organizācija — Latviešu kooperācijas savienība (LKS). 3. Savienības galvenie mērķi ir: a) Veicināt kooperāciju tādās nozarēs, kur tā var sekmīgi darboties. b) Apzināt un vienot kopīgā saimē latviešu kooperācijas darbiniekus, labvēļus un atbalstītājus. c) Sekmēt kooperācijas pasākumus un idejiski apvienot šādu pasākumu individuālos biedrus. 4. Savienībā par biedriem var būt personas, organizācijas un grupas, kas atzīst kooperācijas principus pašdarbības sekmēšanai saimnieciski — sabiedriskā laukā.

LKS darbu, kas uzsākts 1963. g. 24. janvārī, veic pagaidu valde. Priekšsēdis — Mag. oec. J. Platais, sekretārs — Mag. oec. A. Vuciņš, kasieris — S. Skurulis.

Savienībā biedru nauda nav paredzēta, bet minimālo izdevumu segšanai biedri var ziedot pēc sava ieskata un spējām. Visus sūtījumus un sarakstі lūdzam adresēt: Latviešu Kooperācijas Savienība, 7127 W. Stevenson St., Milwaukee 13, U.S.A.

LKS Pagaidu Valde

LATVIJAS SARKANĀ KRUSTA MĀSU KOPU VADĪS TORONTIETE VIRSMĀSA K. MAURIŅA

VĒSTULE LA NO RIETUMVĀCIJAS

LSK ģenerālsekretāres mag. math. Ainas Šildes nolasītais darbības pārskats deva plašu pārskatu par mūsu Sarkanā Krusta pag. gada darbību. LSK galvenās valdes sēde notika 4. aprīlī Štutgartes direktora Roberta Liepiņa vadībā.

Uz medicīniskās māsas Avenas ierosinājumu Latvijas Sarkanā Krusta galvenā valde sāka jau pirms pusotra gada apzināt LSK bijušās māsas, kas tagad atrodas rietumu zemēs. Liela daļa no tām turpina māsu darbu. Citas sasniegušas vecumu, kas ļauj iet atpūtā. Dažu zemju likumdošana dod māsām, kas darbojušās valsts vai pašvaldības dienestā Latvijā, pieskaitīt vecuma pensijai arī dzimtenē nokalpotos gadus. Par to iesniedzami tikai pierādījumi. Tieši šo pierādījumu sagādāšana jau gadiem ilgi mūsu žēlsirdīgajām māsām rada grūtības. Tās parasti griežas pie LSK galvenās valdes, lūdzot dot apstiprinājumus par Latvijā nokalpotiem dienesta gadiem. Bet mūsu Sarkanā Krusta archīvi nav tik pilnīgi, lai katrā gadījumā šos pierādījumus dotu. Tā kā galvenās valdes loceklis A. Skrēbers sagādājis materiālus no Ženēvas, tad ir gan iespējams konstatēt to māsu darbību Latvijā, kas strādājušas līdz 1924. gadam. Vairums LSK māsu beigušas speciālo izglītību pēc min. gada un darbojušās slimnīcās, sanatorijās un veselības kopšanas punktos.

Tagad ar LSK māsu pašu sagādātām ziņām ir izredzes mūsu Sarkanajam Krustam dot nepieciešamos apliecinājumus. Šis ir viens no iemesliem, kādēļ pie Latvijas Sarkanā Krusta galvenās pārvaldes nodibināta LSK Māsu kopa. Tomēr tas nav vienīgais mudinājums to darīt. Latviešu medicīniskās māsas jau Latvijā bija cieši saslēgušās Māsu savienībā. Māsas viena otrai izpalīdzēja, un draudzīgā kopībā radās tradicionāla apvienība, kas mūsu māsas cieši saturēja kopā. Tagad trimdā tas vēl jo vairāk nepieciešams.

Ir zināms, ka dažādās trimdas zemēs uzturas pāris simtu latviešu māsu, kas beigušas LSK māsu skolas. Pieteikumus iestāties LSK Māsu kopā, LSK pārvalde Štutgartē saņēmusi jau no 38 māsām. Dzīva interese radusies ASV, kur darbojas LSK māsa Avena, un Kanadā, kur priekšdarbus rosīgi sekmējusi virsmāsa K. Mauriņa.

LSK galvenā valde nolēma uzticēt virsmāsai Karolinai Mauriņai (Toronto 3, Ont., 103 Marion Street, Canada) LSK Māsu kopas pagaidu vadību.

Pēc tālākas LSK māsu apzināšanas, Māsu kopa pati izdarīs vēlēšanas un izraudzīs savai autonomajai darba kopai pie LSK vadību.

Lai pārāk neaizkavētu darbības uzsākšanu, LSK galvenā valde aicina visas bij. Latvijas Sarkanā Krusta māsas pieteikties pie virsmāsas K. Mauriņas līdz š. g. 31. maijam Pēc tam viņas saņems tālākus norādījumus.

Ļoti sekmīgi darbojusies LSK ambulance un medicīniskā padomdošana Ulmā Dr. Hugo Skudiņa vadībā. Viņš sniedzis 15 mēnešu laikā medicīnisku palīdzību pusotra tūkstoša apmeklējumos. Vācijas tautiešiem uz pieprasījumu izsniegti arī medikamenti. Vienīgi uz Latviju un Sibiriju vēl arvien nav bijis iespējams padomju drakonisko noteikumu dēļ sūtīt ārstniecības līdzekļus. Latvijā daudzos smagos slimību gadījumos, kā redzams no ienākušajiem ziņojumiem, radies ar to katastrofāls stāvoklis. Sirdzēju tuvinieki nonākuši izmisumā. LSK galvenās valdes līdz šim izdarītā griešanās pie starptautiskām organizācijām palikusi bez panākumiem Maskavas vienaldzības un cietsirdības dēļ.

LSK turpretim varējis atbalstīt deportēto aprūpes akciju. Bez tam izdevies diezgan plaši apzināt jaunas deportēto latviešu atrašanās vietas, kā arī papildināt ziņas par agrākajām izsūtījuma vietām un soda nometnēm. No jauna iegūtas šādas ziņas par Kazaņas un Narvas cietumu, kur nonākuši politiski vajātie latvieši, Seļinodoļskas un Magočas soda nometņu „peresilkām", Taškentu, Karagandu, Ustj-Niru, Magadaņu, Narilsku, Soļikamsku, Archangeļsku, Karabasas, Potjmas, Javas un Klrovas soda apgabalu. Tāpat iegūts izziņu materiāls par Tjukalinskas, Rusko-Poļanas, Ačinskas izsūtījuma vietām. Ārkārtīgi smags ir politiski ieslodzīto stāvoklis Potjmas un Javas soda nometnēs. LSK izdevies konstatēt vairāk desmit latviešu ieslodzīto vārdus, kas 1963. gadā un

(Nobeigums 8. lpp.)

GRĀMATAS SKOLĀM

M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA	$ 1.60
Fr. Kurāts — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	$ 2.20
V. Bērziņa - Baltiņa — LATVIEŠU VALODAS GRAMATIKA	$ 3.00
Fr. Balodis — SENĀ LATVIJA	$ 4.80
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	$ 1.00
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5 kl.	$ 1.50
A. Ozols — TICĪBAS MĀCĪBA 3 un 4. kl.	$ 1.50
K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA 1.—5. kl.	$ 2.25
J. Ezeriņš un J. Grīns — VALODIŅA	$ 1.00
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI	$ 1.50

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

Latviešu kultūras centrs Oldenburgā

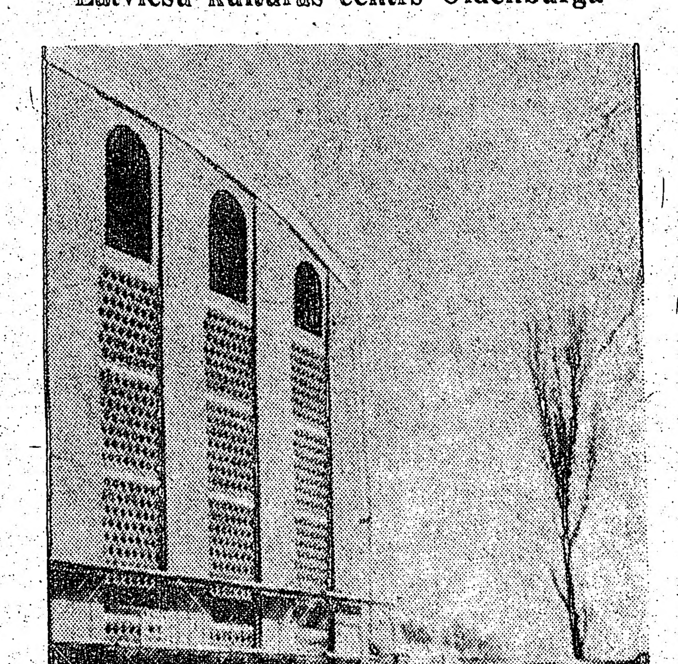

Prāvests E. Rozītis 12. aprīlī Oldenburgā iesvētīja jauno latviešu kultūras centru. Tas celts par Holandes jauniešu savāktajiem, Lejassaksijas, Vācijas un Zviedrijas baznīcu un citu organizāciju līdzekļiem. Jaunajā ēkā atrodas dievkalpojumu telpa, telpas bibliotēkai un papildskolai, sarīkojumu zāle ar skatuvi, pārnakšņošanas telpas viesiem un arī virtuve ar pilnu iekārtu. Jaunais nams būs ne tikai Oldenburgas, bet visas Ziemeļvācijas latviešu kultūras un jaunatnes centrs.

DAŽAS VĒSTIS PAR BAZNĪCU DZĪVI LIELBRITANIJĀ

(A.P.) Korbijas visu tautību luterāņiem 4. aprīlis bija liela svētku diena, jo šajā dienā iesvētīja jauncelto baznīcu, blakus latviešu draudzes namam, kurā līdz šim notika Austrumanglijas draudzes kopas un angliski runājošās Sv. Pāvila draudzes dievkalpojumi. Turpmāk arī visi latviešu dievkalpojumi notiks jaunajā baznīcā. Draudzes nams kalpos dažādām sanāksmēm un svētdienas skolu vajadzībām. Atzīmējams, ka abu luterāņu draudžu sadarbība visus šos gadus bijusi ļoti priekšzīmīga.

☆

Latvijas ev. - lut. baznīcas Lielbritanijā gadskārtējā sinode notiks Londonā 25. un 26. aprīlī.

☆

Latviešu baznīcas darbinieku sanāksme luteriešu namā Hotorpē ir paredzēta 12. un 13. septembrī, ar referātiem un pārrunām par mūsu baznīcas darbu.

★

A. Celms papildus studiju nolūkos 2 mēnešus uzturējās Vācijā, Ģētes institūtā. A. C. darbosies Londonā par aizjūras zemju studentu mācītāju un arī par Luterāņu padomes jaunradītās mītnes vadītāju. A. Celma darba aplokā ietilps — studentu garīgā aprūpe, dažādu sanāksmju u. c. sarīkojumu noorganizēšana.

Luterāņu padome šo aizjūras studentu gargo aprūpi Anglijā uzsāka 1959. g. un sākumā to vadīja somiete Aili Rytkonena. Pēc divi gadiem to pārņēma viņas tautietis — māc. Saarelma. Pēdējam atgriežoties Somijā, darbā stājās A. Celms.

☆

Vidusanglijas māc. J. Jurgis no 28. aprīļa līdz 30. jūlijam dosies komandējumā uz ASV, lai tur iepazītos ar latviešu un amerikāņu draudžu dzīvi un baznīcas darbu. Viņa prombūtnes laikā Vidusanglijas draudzē kalpos māc. A. Putce (uzņemoties arī Hotorpes centra garīgo vadību) un māc. A. Monstovics.

☆

Marta mēnesī Anglijā viesojās Luterāņu pasaules apvienības darbiniece, vikāre Gerda Voss, apciemojot luterāņu centrus un iepazīstoties it sevišķi ar dāmu komiteju un jaunatnes pulciņu darbību.

DĀ
Ed. Tū
Pēdas
-CEN
Dabūjams visās

Pieprasiet jau taga
savu
SOCIĀLĀS
APDROŠINĀŠA
(Social Insurance)
NUMURU

Jūsu valdība izdos sociālās apdrošināš
karti iepriekšējās bezdarba apdrošināš
vietā, kuŗi ir lielākajai daļai strādājoš
muri palīdzēs valdībai pielietot moder
paņēmienus, labāk apstrādāt bezdarb
šanu, kā arī citas sociālās palīdzības,
Sakarā ar šo, jūs tieciėt lūgti pieprasīt
drošināšanas numuru, kaut arī jūs nem
darba apdrošināšanas plānam.

JA JŪS ESAT DARBA ŅĒMĒJS, tad
devējs dos jums lūguma formu. Aizpild
kavējoši iesniedziet to darba devējam.

Ja JŪS NEESAT NODARBINĀTS
bezdarba pabalstu, tad tas jums ir
pieteikšanās U.I.C. personiski vai arī

JA JŪS ESAT DARBA DEVĒJS, reģis
ba pārvaldes, tad jūs lūguma formas
tomātiski. Ja gadījumā neesat reģistrē
pieteikties vietējā U.I.C. birojā, lai tie
piesūta. Izdaliet šos formulārus darb
tie aizpilda un nekavējoši visas kopā s
darba pārvaldei.

JŪS VARIET PALĪDZĒT, ŠĪS L
FORMAS AIZPILDOT ĀTRĀK UN

UNEMPLOYMENT INSU
COMMISSION
OTTAWA

VISJAUNĀKĀS GRĀMA
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZĪVOT, r
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFILI, lat
svešumā
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MEI
MES PIE SARANĀM LŪPAM, stāsti
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SOD
Dabūjamas DV grāmatnīcā — 12
Toronto — 2-B, ONT
Pasta izdevumiem pievienojiet 25

TAUTIEŠ
pirms nododat iespiešanai s
iespiedumdarbus citur, sazi
LATVIJA - AMERIKĀ - S
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU L
VĒSTUĻU VEIDLAPAS,
GRĀMATAS, ŽURNĀ
Labs darbs. — Mērenas
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODO
123 Huron St., Toronto 2
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

tāja piemiņai

ĢIEZERS

eros, pašā beidzamā laikā Ģiezērs gar
at- to darbojies, veidodams jaunu ie-
sarā spiešanai paredzētu tekstu
a ar Valsts izdevniecībai Bez jau
koju- augstāk pieminētā Sofokla Anti-
guvis gones tulkojuma Ģiezērs vēl
Tūg- tulkojis no latīņu valodas Apu-
par leja darbus, Amors un Psīche un
berga Zelta ēzelis. Tāpat tulkojis arī
o fa- dažus Ovīdija fragmentus. Jau
no 1922. g. iznākusi viņa antoloģija
dar- Grieķu lirika, vēlāk arī Antikās
intie- literatūras antoloģija I 1951. g.,
otāju, II 1952. g. Šķiet, Ģiezērs tulko-
ģim- jis arī Plauta Gūstekņus ir lai-
latī- kam arī kādu Aristofona komē-
atīņu diju. Viņš tulkojis arī Aristoteļa
entes Poētiku. Rakstījis arī vispārīgi
atīņu par klasisi ās literatūras jautā-
n La- jumiem un atsevišķus klasiskās
ši au- literatūras darbus arī visai velk-
ēm- smīgi komentējis, cenzdamies
n ilgi tos padarīt tuvākus mūsu dienu
imna- lasītājiem. Bet viens ir skaidrs
kā la- — jaunā humānitāri ievirzītā lat-
bija viešu paaudze, kas interesētos
ai cī- par klasiskajām valodām, ne-
ēli la- drīkstētu līdzās citiem jau aiz-
gada saulē aizgājušajiem klasiķiem —
tviešu profesoriem Felsbergam un
ās, sa- Straubergam, skolotājiem Bište-
mā- viņam un Švānbergam un vēl
vidus- dzīvajiem prof. P. Ķiķaukam un
sirds- skolotājam Eduardam Gulbim
šk arī — nekad aizmirst arī kluso,
a, pē- bet apbrīnojami cītīgo un savē
n pa- gara darbībā nepārtraukti rosīgo
būtu Augustu Ģiezēnu, kas tiešām
valo- daudz darījis, lai saglabātu jau
un vēl kopš ilgiem gadu desmitiem ar-
ddevās vien pastāvējušas saites starp se-
s dar- no brīvo klasisko latīņu un se-
lkoša- višķi savā pētīšanas darbā mū-
Odi- žam nerimstošo grieķu un tāpat
n Odi- savā garīgajā rosmē nekad mie-
pārla- ru nepazinušo latviešu tautas
ri vēl garu. E. Blese

ūras centrs Oldenburgā

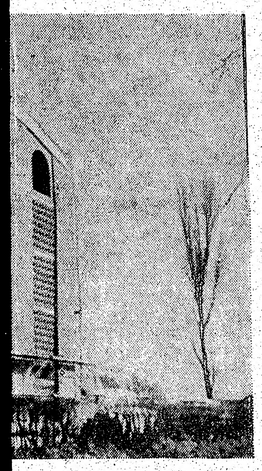

. aprīlī Oldenburgā iesvētīja jauno lat-
Tas celts par Holandes jauniešu sa-
as, Vācijas un Zviedrijas baznīcu un
kļiem. Jaunajā ēkā atrodas dievkalpo-
bliotēkai un papildskolai, sarīkojumu
kšņošanas telpas viesiem un arī virtu-
Jaunais nams būs ne tikai Oldenburgas,
s latviešu kultūras un jaunatnes centrs.

IS PAR BAZNĪCU DZĪVI ELBRITANIJĀ

tautību lūkos 2 mēnešus uzturējās Vā-
ja liela cijā, Gētes institūtā. A. C. dai-
ienā le- bosles Londonā par aizjūras
cu, bla- zemju studentu mācītāju un arī
namam, par Luterāņu padomes jaunradī-
ustrum- tās mītnes vadītāju. A. Celma
un an- darba aplokā ietilps — studentu
la drau- garīgā aprūpe, dažādu sanāks-
urpmāk mju u. c. sarīkojumu noorganī-
lpojumi zēšana.
Draudzes Luterāņu padome šo aizjūras
sanāk- studentu gargo aprūpi Anglijā
ju vaja- uzsāka 1959. g. un sākumā to va-
abu lu- dīja somiete Aili Ryťkonena.
ba visus Pēc divi gadiem to pārņēma vi-
iekšzīmī- ņas tautietis — māc. Saarelma.
Pēdējam atgriežotiēs Somijā,
darbā stājās A. Celms.

cas Liel. ☆
node no Vidusanglijas māc. J. Jurģis
aprīl. no 28. aprīļa līdz 30. jūlijam do-
sies komandējumā uz ASV, lai
rbiniieku tur iepazītos ar latviešu un ame-
ā Hotor- rikāņu draudžu dzīvi un bazni-
13. sep- cas darbu. Viņa prombūtnes lai-
n pārru- kā Vidusanglijas draudzē kalpos
s darbu. māc. A. Putce (uzņemoties arī
Hotorpes centra garīgo vadību)
udiju no- un māc. A. Monstovics.

☆
ējām. Vi- Marta mēnesī Anglijā viesojas
aksti lū- Luterāņu pasaules apvienības
u Koope- darbiniece, vikāre Gerda Voss,
W. Ste- apciemojot luterāņu centrus un
13, U.S.A. iepazīstoties it sevišķi ar dāmu
du Valde komiteju un jaunatnes pulciņu
darbību.

DĀVINIET
Ed. Tūtera dzejas
Pēdas sniegā
CENA $ 3.50.
Dabūjams visās lielākās grāmatnīcās.

Pieprasiet jau tagad savu
SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS
(Social Insurance)
NUMURU

Jūsu valdība izdos sociālās apdrošināšanas numura karti iepriekšējās bezdarba apdrošināšanas numura vietā, kuŗi ir lielākajai daļai strādājošo. Jaunie numuri palīdzēs valdībai pielietot modernākus biroja paņēmienus, labāk apstrādāt bezdarba apdrošināšanu, kā arī citas sociālās palīdzības, pensiju plānu Sakarā ar šo, jūs tieciet lūgti pieprasīt sociālās apdrošināšanas numuru, kaut arī jūs nemaksājiet bezdarba apdrošināšanas plānam.

JA JŪS ESAT DARBA ŅĒMĒJS, tad jūsu darba devējs dos jums lūguma formu. Aizpildiet to un nekavējoši iesniedziet to darba devējam.

Ja JŪS NEESAT NODARBINĀTS un saņemat bezdarba pabalstu, tad tas jums ir jāaizpilda pie pieteikšanās U.I.C. personiski vai arī pa pastu.

JA JŪS ESAT DARBA DEVĒJS, reģistrēts pie darba pārvaldes, tad jūs lūguma formas saņemsit automatiski. Ja gadījumā neesat reģistrēts, tad lūdzu pieteikties vietējā U.I.C. birojā, lai tie jums formas piesūta. Izdaliet šos formulārus darbiniekiem, lai tie aizpilda un nekavējoši visas kopā sūtiet atpakaļ darba pārvaldei.

JŪS VARIET PALĪDZĒT, ŠIS LŪGUMU FORMAS AIZPILDOT ĀTRĀK UN PRECĪZĀK.

UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION
OTTAWA

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Rupainis — TAUTA GRIB DZĪVOT, romāns ..... $ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFILI, latviešu proza svešumā ..... $ 7.50
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE ..... $ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARANAM LŪPAM, stāsti ..... $ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III $ 3.90

Dabūjamas DV grāmatnīcā — 123 Huron St., Toronto — 2-B, ONT.
Pasta izdevumiem pievienojiet 25 centus.

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont. CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-8251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

FIGHT CANCER with a check-up and a cheque
Give Now!
CANADIAN CANCER SOCIETY

Ziedojumus sūtiet
Toronto UNIT
443Mount Pleasant
Rd. Toronto.

Vai pērkat jaunu auto?
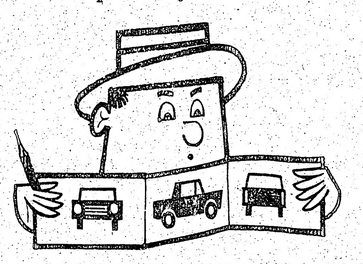
Izvēlieties paši sev izdevīgākos maksājumus...

	12 mēneši	18 mēneši	24 mēneši	30 mēneši
$ 500	$ 43.96	$ 30.04	$ 23.09	$ 18.92
$1,000	$ 87.91	$ 60.07	$ 46.17	$ 37.83
$2,000	$175.81	$120.14	$ 92.34	$ 75.65
$3,000	$263.72	$180.21	$138.51	$113.48

*) Mēnešmaksājumos ietilpst intereses 6% gadā plus pakalpošanas izdevumi un izdevumi par dzīvības apdrošinājumu nenomaksātajam atlikumam.

tad sazinieties ar banku.

Ja esat izšķirušies iegādāties jaunu auto, piezvaniet tuvākajam Toronto Dominion bankas nodaļas vadītājam. Zemās maksājumu likmes dos iespēju sēsties pie stūres tādā automobilī, kas jums pa prātam, un tas ir panākams ar bankas aizņēmumu.

THE TORONTO-DOMINION BANK

Tur laudis redz starpību.

PĀRDODAMA —
2 dzīvokļu māja ar garāžu dienvidrietumu Hamiltonā, 9 istabas.
Apakšstāvā: 1 dzīvojamā istaba, 1 liela guļamistaba, moderna virtuve, un vannas telpa.
Otrā stāvā: 1 dzīvojamā istaba, 2 guļamistabas, moderna virtuve, vannas istaba un saules balkons.
Trešā stāvā: 2 istabas ar izlietni.
Labā kārtībā. Zema iemaksa. Cena $ 12.900,..
Zvanīt: Mr. John Laing. Tel. JA 8-6336.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals
1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķiņķu desas, uzkožamos, delikateses.
Tāpat liela saldumu izvēle. Laipna apkalpoošana.
Runājam vāciski.

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem
Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME ..... $ 5.75
Senātora Thomas J. Dodd ievads.
Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

DV TEĀTRIS KANADĀ
izrādīs sestdien, 25. aprīlī, plkst. 7.00 vakarā (precīzi)
Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē
E. BIRKNERA
SARKANGALVĪTE
Režija: I. PURVA. Dekorācijas: V. VĀRE,
Ieejas kartes $ 2.50 un $ 2.00 iepriekšpārdošanā LOTUS puķu veikalā (vietas numurētas)
Studentiem puscenas.

Tautiešil
Ja jums kaut kas jāiegādājas vai arī vajadzīgs lietpratēju darbs, tad lasiet sludinājumus mūsu laikrakstā. Jūs noteikti atradisit latviešu veikalu vai amatnieku, kas varēs jums pakalpot.

LATVIAN MUSIC
Pārstāvis
DV GRĀMATNICA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.
LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.
Piedalās:
autors, L. Sēpe - Ēše, simfoniskā orķestris un citi.
Nesaņēmāt LP11 apkārtrakstu?
Izdariet vismaz vienu pasūtinājumu, tad ievedīsim Jūs kartotekā un piesūtīsim apkārtrakstus par visiem daudzajiem Latvian Music jaunizdevumiem!

FRANK VASSBA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

TORONTO AUSTRUMOS
IZĪRĒJAMS
nemēbelēts dzīvoklis.
Vēlama viena persona.
Zvanīt OX 9.1714, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles	$ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns	$ 4.50
E. Brastiņs — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
J. Girnis — TAUTA un UZTICĪBA TAUTAI	5.00
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANĀS	6.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ISTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
G. Plavkalns — DIVAS PILSĒTAS, dzejoļi	$ 1.50
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
V. Cika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši	4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom.	4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziedīņš — TRIS KOMEDIJAS	$ 2.50
J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns	4.00
I. Kaijas — JŪGĀ, romāns	5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Prof. Jurevics — KULTŪRAS SEJAS	5.75
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
H. Biezais — IESKATITAIS UN ATZITAIS	6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sīnāts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Rachmanova — LAULĪBAS SARKANAJĀ VIESUĻI romāns	$ 4.00
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns	3.85
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIESA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LIGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
M. Kovaļevska — GAURU GAĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS CAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
H. Eigasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅA, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEATRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MŪSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Cika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
A. Zemdega — BĀSAM KĀJĀM, dzejoļi	$ 3.20
E. Zicāns — VĪRSI ZIED, dzejoļi	$ 2.00
O. Krolis — RĪGA DIMD, atmiņas	$ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.50
L. Druva — PA SAULAINAM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, reliģ. dzejas antoloģija	$ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi	$ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi	$ 6.00
V. Toma — DZIĻUMĀ JĀPĀRTOP, dzejoļi	$3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIŅU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
H. C. Kradoks — LĀČĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr.	$ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom	$ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

ČIKĀGĀ

Latviešu jaunatnes basktbola finālspēļu ietvaros pirmās spēles notiek Čikāgā 18. aprīlī, 1441 N. Clevland Ave., Olivet Community Center telpās. Spēļu sākums plkst. 1 pp.

Piedalās Indianapoles, Milvoku un Čikāgas jaunatnes basketbola vienības. Rīkotāji lūdz ikvienu atnākt un ar savu klātieni atbalstīt latviešu sporta pastāvēšanu trimdā.

LIETUVIEŠU BASKETBOLISTI GATAVOJAS BALTIEŠU OLIMPISKĀM SPĒLĒM

Aizvadītā nedēļas nogalē Toronto notika Ziemeļamerikas lietuviešu meistarsacīkstes basketbolā; tanīs piedalījās 22 vienības ar 400 sportistiem. Sacīkstes bija zīmīgas arī ar to, ka tanīs izraudzīja kandidātus lietuviešu sastādītai vienībai, kas 8. un 9. maijā piedalīsies Baltiešu olimpiskās spēlēs Klīvlendā. Sacīkstes, kuŗas notika reizē četrās dažādās vingrotavās un kuŗās noskatījās tuvu pie 2000 skatītāju, atklāja lietuviešu Sporta federācijas priekšsēdis inž. P. Nasvitis. Vīriešu klasē startēja 7 vienības, kas nodemonstrēja tiešām izcilu basketbolu. Spēlētāji bija lieliskā tehniskā gatavībā un izcilus veiksmīgi grozu guvēji. Vienības bija spēkos ļoti līdzvērtīgas, un uzvaru dažkārt izšķīra laime. Vairākās spēlēs rezultāts pārsniedza simtu. Sevišķi laba bija spēle par 3. un 4. vietu. Detroitas Kovas uzvarēja Čikāgas Lituaniku ar 114:106. Finālā tikās Aušra ar Voterburī Gintaru. Uzvarēja Gintaras ar 89:72.

Inž. V. Adamkavičius organizē lietuviešu basketbola izlases turneju Austrālijai.

Sacīkstēs bija ieradies inž. V. Adamkavičius, Austrālijas brauciena iniciātors un organizācijas darba vadītājs. Adamkavičius izteicās, ka pēc sacīkstēm Klīvlendā no 15 izlases vienības spēlētājiem izraudzīs Austrālijas braucienam vajadzīgos 11 spēlētājus. Adamkaviča vērtējumā vienība, kas dosies uz Austrāliju, spēcīgāka nekā tā vienība, kas pirms 5 gadiem ar lieliskiem panākumiem viesojās Dienvidamerikā, kur no 17 sacīkstēm lietuvieši uzvarēja 14. Toreizējam pasaules meistaram Brazilijai lietuvieši zaudēja tikai ar 11 punktiem.

Austrālijas brauciens solās izvērsties par vienreizēju Lietuvas un arī baltiešu propagandu. Vašingtona jau devusi rīkojumu saviem diplomātiskiem pārstāvjiem Austrālijā un Jaunzēlandē rīkot basketbolistiem pieņemšanu. To pašu darīs arī visi Austrālijas pilsētu galvas.

Spēle ar Austrālijas olimpisko komandu un spēles ar pavalstu meistariem tiks pārraidītas televizijā. Televīzijas un radio raidītājos lietuviešu sabiedriskie darbinieki sniegs informāciju par lietuviešiem, Lietuvu un pārējām Baltijas valstīm. Brauciens izmaksās ap 18.000 dolaru, ap 7000 dolaru jau savākti. Kāds lietuviešu sabiedrisks darbinieks solījis ziedot iztrūkstošo summu, neatkarīgi no tās lieluma, tā ka brauciens financiāli jau garantēts.

V. Adamkavičius Austrālijas brauciena idejisko pusi ietver 3 punktos. Pirmkārt, šāds brauciens ļoti paceļ attiecīgās sporta nozares līmeni. Otrkārt, ar to lieliski pakalpos lietuviskuma saglabāšanai, bet par pašu galveno Adamkavičius atzīst — Lietuvas propagandas darbu, ko par naudu nevar nopirkt.

TMMK SEKMĪGS DARBA GADS

Mednieku un makšķernieku kluba pilnsapulcē aizvadītā svētdienā piedalījās 46 kluba biedri. Sapulci vadīja pr-ks Dr. P. Bārdiņš. Par aizvadītā gada darbību ieskatu sniedza kluba vadības amatpersonas. Sekmīgi bijuši kluba sarīkojumi, nesot atlikumu. Rīkotas šaušanas un makšķerēšanas sacensības kluba mērogā un ar pārējiem tuvākās apkārtnes latviešu mednieku un makšķernieku klubiem. Kluba kasē atlikums uz 1. aprīli $167.-. Kluba biedru skaits tagad uzrāda jau 100. Sekmīgi darbojies kluba lauku īpašums Bērzainē piesaistot īpaši vasaras sezonā kuplu cieminu skaitu. Daudz pūļu pielikts Bērzainēs uzpošanai.

Aizvadītā sezonā kluba biedri nomedījuši 8 aļņus, 2 stirnas, 71 pīli, 29 irbes, 8 fazānus, 4 zosis, 1 lapsu un 80 zaķus. Labi palaimējies kluba pr-kam Dr. P. Bārdiņam, kam bez 2 aļņiem, pīles un zaķa izdevies nomedīt arī kalnu kazu un karibu.

Veiksmīgi mednieki vēl bijuši E. Osītis, A. Zirnis, J. Atkauķis, A. Āboliņš, J. Ķeņģis, E. Brenčis, A. Paeglis, D. Kivlis, J. Dubrovskis u. c.

Klubs bijis aktīvs Latviešu nama akciju iegādē un pārējo latviešu organizāciju vidū ieņem vienu no redzamākām vietām šai pasākumā.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza A. Audze, atzīstot kluba darbību par sekmīgu. Goda tiesas pr-dis J. Dubrovskis norādīja, ka goda tiesai nācies izšķirt 1 atgadījumu.

Pārrunājot Bērzaines tālāko uzpošanu, atzīma, ka izcilvējama sēta un vairāk nodrošināms peldbaseins. Uzdeva valdei rūpēties par apdrošinājumu izdarīšanu; par to tuvāku ieskatu sniedza apdrošināšanas aģent. pārst. V. Bebris. Garākas debates radās, pieņemot kluba iekšējās sadzīves noteikumus. Pieņēma arī pārstrādātos goda tiesas noteikumus. Nolēma iegādāties elektrisko baložu sviežamo mašīnu, kuŗas izmaksu rēķina ap $720,-. Tās iegādei vāca ziedojumus arī uz vietas. Debatēja ierosinājumus par jauniešu biedru naudas samazinājumu un atzīma, ka jauniešiem līdz 20 gadu vecumam tā nosakāma uz $ 5,- gadā.

L. Ozoliņš un A. Audze iepazīstināja sapulces dalībniekus ar kluba formas krekla paraugu. Atzina par piemērotāko pelēkas krāsas kreklu ar divām kabatām un uzplečiem, tā kopizmaksa ar nozīmēm aplēsta ap $ 8,-.

Vienojās, ka pētāmi apstākļi par īpaša zemes gabala nomāšanu, kas ietelptu kādā medību vai makšķerēšanas rajonā, pie kam cena par kvadrātjūdzi varētu būt ap $ 20,- gadā.

Kluba budžetu noteica $5.880,- apmērā. Kluba valdē ievēlēja līdzšinējo pr-di Dr. P. Bārdiņu, vietn. J. Atmatu, sekr. A. Zirni ar pal. J. Zāliti, kasieri L. Ozoliņu, pal. J Dieviņu. Šaušanas un medību sporta vad. A. Āboliņu ar pal. K. Krieviņu un J. Muskatu. Makšķerēšanas sekc. vad. P. Āboliņu ar pal. J. Atkauķi, H. Stefaniju un 2. Bērziņu. Revizijas komisijā tevēlēja adv. A. Zuti, Ed. Brenci, A. Audzi un A. Brenci. Sarīkojumu dalā izraudzīja V. Jostiņu, K. Švernu, A. Kvēpu un A. Beizaku. Goda tiesā — A. Kristapsonu, N. Ģēģeri, E. Zirnīti un P. Rudzīti. Latviešu nama komit. P. Rudzīti un A. Kvēpu. Ontario mednieku un makšķern. federācijā — F. Āboliņu, A. Brenci un K. Dekšavu.

Klubs rīko „Tītaru šaušanas" sacensības 25. aprīlī, plkst. 12 dienā Bērzainē. Aicināti piedalīties arī pārējie tautieši. 24. maijā pikreļu un līdaku makšķerēšanas sacensības (West Lake). Šaušanas sacensības 8. augustā Bērzainē, 22. augustā Hamiltonā un 12. septembrī Sv. Katarīnēs.

18. aprīlī kluba dalībnieki aicināti piedalīties „Tītaru šaušanas" sacīkstēs Hamiltonas latviešu mednieku un makšķerniekuk luba šautuvē Lielupē.

O. K.

TORONTO DV PIEVEICA ESTONIA BASKETBOLISTUS 80:75

Svētdien, 12. aprīlī, draudzības basketbola spēlē satikās Kanadas latviešu meistars basketbolā Toronto DV ar igauņu vienību Estonia.

Spēli uzsākot dominēja jaunie igauņu spēlētāji, viņi labāk saspēlē labāk arī padodas iemetieni.

Latvieši, vairums jaunie spēlētāji, nevajadzīgi nervozē, bija pavirši iemetienos. To prata izmantot pretinieks un puslaiku nobeidza savā labā ar 37:29.

Otrā puslaikā latvieši izdarīja savā vienībā pārkārtojumus, labāk saspēlējās, precīzāk izdarīja iemetienus un dažas minūtes pirms beigām panāca izlīdzinājumu, nokļuva vadībā, to arī paturot līdz spēles beigām.

Tiesnešu beigu svilpei atskanot, uzvarētāji bija latvieši, gala rezultāts 80:75. Šī bija latviešiem pēdējā spēle pirms Selonijas balvas izcinas, kas notiks DV dienu ietvaros Jarvis Collegiate sporta hallē, 495 Jarvis st., 18. aprīlī plkst. 12.00

SELONIJAS BALVAS IZCIŅA BASKETBOLĀ

Daudzi ievērojami 30-to gadu latviešu basketbolisti Latvijas valsts izlases vienības spēlētāji bija studentu korporācijas Selonijas saimes locekļi.

Lai godinātu viņu piemiņu un nopelnus basketbola celšanā, Kanadas un ASV sēļi 1956 g. nodibināja Selonijas balvu izcinai starp abu valstu latviešu meistarvienībām.

Pirmā balvas izcīņa notika 1957. g. martā Kanadā starp Kanadas meistaru Toronto DV — un ASV 2. vietas ieguvēju Filadelfijas LSK. Uzvarēja Filadelfijas LSK. Balva aizceļoja uz ASV.

1958. g. Toronto DV — Kanadas latviešu meistars basketbolā sacentās ar Čikāgas DV. Uzvarēja Čikāgas DV.

1959. g. Toronto DV, Kanadas latviešu meistars, devās tālā ceļā uz Vilimantiku, lai sacenstos ar Vilimantikas „Zemgali", ASV jauno meistaru. — Uzvarēja Toronto DV. Balva atgriezās Kanadā.

1960. g Toronto sacentās Kanadas meistars Toronto DV — un ASV meistars Ņujorkas Rakte. Uzvarēja Toronto DV .

1961. g. Ņujorkā sacentās DV— Kanadas meistars ar ASV meistru Ņujorkas Rakti. Uzvarēja ASV meistars Rakte, un balva palika ASV.

1962. gadā technisku iemeslu dēļ balvas izcīņa nenotika.

1963. g. sacensība notiks 18. aprīlī 1964. g. Toronto DV dienu ietvaros, Jarvis Collegiate sporta hallē, 495 Jarvis st.

Sacentīsies Kanadas latviešu meistars basketbolā Toronto DV — ar ASV meistaru Ņujorkas Rakti.

R. Kurmītis

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē mirusi Ida Ruņģenieks, dzim. Neimanis. Nelaikē dzimusi 1905. gadā Liepājā.

Mācītājs E. Pavasars kristījis Sandru Ann Vattay, Džona un Olitas meitiņu.

LASĪTĀJU VĒSTULE

(Pārnesums no 4. lpp.)

krusttēva lomu un tā izkārtotu šo jautājumu kaut cik labvēligāki?

Būtu labi, ja mūsu avīzēs iespiestu kaut ko bērniem lasīšanai. Tā viņi avīzi iemīlētu jau no bērnu dienām.

Ja darīsim audzināšanā kaut vai tikai to, kas mums pienākas, tad nebūs tik daudz jāžēlojas, ka mūsu bērni zaudē latviskumu.

Skolotāja: A. A.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SŪTIET DĀVANU SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM

D—1	18 kg balto kviešu miltu	$ 22.60
D—2	13,6 kg balto kviešu miltu 4,5 kg smalkā cukura	$ 23.90
D—3	11 kg balto kviešu miltu 3,6 kg speķa 3 kg smalkā cukura	$ 33.80
D—4	11 kg balto kviešu miltu 4,5 kg manna 2,7 kg salami desas	$ 32.05
D—5	10 kg smalkā cukura 5,4 kg balto kviešu miltu 2,5 kg cūku tauku	$ 29.25
D—6	5 kg smalkā cukura 4,5 kg balto kviešu miltu 0,9 kg sviesta 3,6 kg speķa 0,6 kg jaukto augļu 1 kg Ēdames siera 0,9 kg kafijas 0,7 kg rozīņu 200 amerikāņu cigaretes	$ 48.35
D—7	1 kg „Nestle" šokolādes 200 amerikāņu cigaretes 0,9 kg medus 1 kg sviesta 2,7 kg speķa 2,4 kg salami desas 1 kg Ementāles siera 7,7 kg balto kviešu miltu	$ 55.95

Par šiem sainīšiem ir jāmaksā tikai minētā summa. Čeku vai naudas pārvedumu adresējiet DAUGAVAS VANAGI un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu, uzvārdu un pareizu adresi sūtiet —

DV SAINĪŠU NODAĻAI —
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

Mans mīļotais vīrs
GLEZNOTĀJS
JĀNIS TĪDEMANIS
Dzimis 1897. gada 19. februārī Ventspilī, miris 1964. gada 12. aprīlī Toronto.
Dziļās sērās SIEVA.

GLEZNOTĀJS
JĀNIS TĪDEMANIS
Dzimis 1897. gada 19. februārī Ventspilī, miris 1964. gada 12. aprīlī Toronto.
Piemiņā paturēs
MĀSLINIEKU VIENĪBA LATVIS.

LSK MĀSU KOPAS . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

Plašu darbu veicis LSK izziņu dienests.

LSK galvenās valdes sēde notika direktora R. Liepiņa vadībā Štutgartē. Par savu darbību ziņojumus deva prāvests R. Mutulis, A. Skrēbers, Dr. A. E. Rozīte, Ād. Šilde, revīzijas komisijas uzdevumā Gunars Skaistlauks un ģenerālsekretāre Aina Šilde.

Ar pateicību kvitēja šādu lielāku ziedojumu summu ienākšanu LSK Deportēto fondam: no latviešu ev. - lut. draudzēm caur zv., adv. P. Eglīti 10,718 vācu markas, Ņujorkas ev. - lut. draudzes palīdzības komitejas — 3.368, ALAs — 2.576, Čikāgas tautiešiem — 849, no dažādiem tautiešiem ar laikraksta Laiks starpniecību — 420.-, Takomas un apkārtnes tautiešiem 412.-, Sv. Pāvila dr. dāmu komitejas — 295.-, Brigenes sardžu rotas Vācijā — 230.-, Oldenburgas ev. - lut. draudzes — 241.-, Sietlas ev. - lut. dr. un tautiešiem — 212.-, Indianapoles ev. - lut. dr. dāmu kom. — 197.-, Sv. Jāņa dr. dāmu kom. — 198.-, S. Schmitdt kundzes Vācijā — 750.-, Dr. med. H. Marnica Vācijā — 455.-, katoļu prāvesta R. Mutuļa — 100.-, Sv. Paula latviešu ev. - lut. dr. dāmu kom. — 100.- vācu markas un bez tam mazākas summas no atsevišķiem ziedotājiem.

Šd.

VĒL VISS . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Un ja mēs to darīsim, tad vēstures izšķirīgā brīdī mēs atradīsim, ka vēl arvien liels tas latviešu skaits, kas gatavi sekot savam karogam.

Latviešu banka nav cīņas organizācija, bet tā ir svarīga un nozīmīga daļa mūsu tautas dzīvē. Ir ievērojams fakts, ka mēs šo banku nodibinājām 14. trimdas gadā, bet daudz nozīmīgāks ir tas, ka šodien pēc pieciem gadiem biedru skaits ir pāri par 1500. Un šī nav ērti sasniedzamā stūŗa banka. Lielai mūsu daļai uz to jāmēro krietns ceļa gabals. Bet tas ir to vērts, jo tā ir mūsu pašu banka, kuŗā proc. likmes gan noguldījumiem, gan aizņēmumiem nosakām mēs paši un kur arī eventuālā peļņa paliek mums pašiem, mūsu pašu sabiedriskās un kultūrālās dzīves vajadzībām.

Tiesa, ne jau viss ir gājis tik gludi. Arī latviešu bankai bijuši sava vētriņa. Bet tās saceltie putekļi nav bijuši tik lieli, lai aizmiglotu skatu uz mūsu mērķi — veidot pašiem savu dzīvi. Visa tautas dzīve jau ir mūžīgās veidošanās process, kas saistīts ar jaunu vērtību radīšanu, jau pieņemto vērtību pārbaudīšanu. Arī ikdienas darbā no tā mēs nevaram izvairīties, ja gribam turpināt augt. Bet augt mēs gribam, ir Latviešu banka, ir visa mūsu latviešu sabiedrība. Te ir atkal iemesls pēc piecu gadu darba apstāties, lai apcerētu Latviešu bankas uzdevumus nākotnē.

Latviešu banka ir izaugusi par ievērojamu saimniecisku vienību, bet tā sasniegusi tikai trešo vai pat ceturto daļu no tā, kas varētu būt. Latviešu bankai vēl priekšā krietns augšanas periods, un mūsu visu uzdevums ir šo augšanu sekmēt, lai banka izvērstos par saimniecisku spēku, kas varētu ne tikai izkārtot mūsu personīgās naudas lietas, bet būtu ar atbalsts mūsu kultūrāliem un sabiedriskiem pasākumiem.

Vēlēsim dievpalīgu bankas turpmākajā darbā!

A. Rāviņš,
LNAK saimnieciskās noz. vad.

Aizmirstie kapi Eslingenā

Eslingenas Ehershaldenes kapsētā apbedīto piederīgie uzaicināti nekavējoties nokārtot kapa nomas maksu nākošajiem 15 gadiem DM 170 apmērā, pretējā gadījumā kapi tiks nolīdzināti. Gailītis, Elizabete T III F XVII R 7 Nr. 32; Jansons, Krišus T III F XVII R 3 Nr. 3; Puide, Ilze, dzim. Ūbelis T III F XVII R 2 Nr. 2; Semelks, Alfreds T III F XVII R 2 Nr. 4.

Nauda pārvedama vai nu tieši kapu pārvaldei — Stadt Esslingen a. N., Stadtkämmerei 73 Esslingen a. N. Augustiner Str. 26. vai arī Eslingenas latviešu ev. - lut. draudzes sekretārei Martai Žagariņai, 72 Esslingen a. N. Blumenstr. 27.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

19 aprīlī, plkst. 3 DV brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums. Svētdienas skola

26. aprīlī, plkst. 11 dievkalpojums

Piedalās māc. A. Lūsis un viru koris Viesturs, dir. J. Baŗuss.

Svētdienas skola.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto

200 Balmoral Avenue. Toronto 7; tel. 921-3327.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

26. aprīlī plkst. 2.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā: 19. aprīlī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

19. aprīlī, plkst. 10,30 dievkalpojums bērniem, Svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10,15 Bībeles klašu stundas. Plkst. 5 p. p. draudzes dāmu komitejas sanāksme pie L. Kalvānes — 34 Foster Street.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

19. aprīlī, plkst. 3,30 p.p. dievkalpojums, māc. J. Praulinš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. maijā, plkst. 2 p. p. Kristus debesbraukšanas dienas dievkalpojums, māc. J. Praulinš.

LONDONA

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5093.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5185.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

26. aprīlī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums **Kitsilano baznīcā.** Pēc dievkalpojuma **draudzes sapulce** jautājumos **par kapsētas** pirkšanu un draudzes satversmes pieņemšanu.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā.

Trešdien, 15. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

Svētdien, 19. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skola.

Svētdien, 26. aprīlī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

Trešdien, 29. aprīlī, plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiterijāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

19. aprīlī, plkst. 10 no rīta īsvētes jauniešiem.

26. aprīlī, plkst 2 p. p. dievkalpojums

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viņu gaŗums 1350 — Ošavas raidītājs.